SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje $2.50
Kanadoj ir Lietuvoj $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 83 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A.
Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
"SANDARA"
327 E St., So. Boston, Mass.

KAINA 10 CENTŲ.

No.3 So. Boston, Mass., Sausio (January) 17 d., 1924 m. Metai XI

Paskola Lietuvai

Anglijoje Paskolinta 1,000,000 Svarų.

LONDONAS, sausio 11 d. Pasistengimai Lietuvos valdžios gauti 1,000,000 svarų sterlingų paskolos pavyko. Ši paskola buvo reikalinga Lietuvai statant geležinkelius, elevatorius ir tt. Lietuva nori nutiesti naują geležinkelį į Klaipėdą, kad sujungti šį portą su Lietuva.

Faktas, kad Lietuvai suteikta paskola, liudyja, jog Lietuvos finansai yra ant tvirtų pamatų.

Paskola Lietuvai suruošė firma Sir Alexander Gibb ir bendras.

Davis Klaipėdos Komisijos Pirmininkas.

GENEVA, sausio 12 d. Šiandie oficialiai paskelbta, kad Norman H. Davis apsiėmė buti prezidentu Tautų Lygos neutralės komisijos ištirti Klaipėdos klausimą dėl lenkų pretenzijų. N. H. Davis yra amerikietis, buvęs Suv. Valstijų pa-sekretorius. T. Lygoje džiaugsmas iš jo apsiėmimo.

Kaip skaitytojai pamena, pirmiausia į šios komisijos pirmininkus buvo pakviestas Brand Whitlock, buvęs ambasadorius Belgijai, paskui Charles Beecher Warren, buvęs ambasadorius Japonijai. Šiedu abudu atsisakė. Galutinai apsiėmė patarnauti trečiasis amerikietis — Norman H. Davis.

Sovietai Perka Bonus.

COPENHAGEN, sausio 12 d. Žinia iš Petrogrado skelbia, buk Leonid Krassin, sovietų užrubežių prekybos komisaras, per savo agentus yra supirkęs pigia kaina tris ketvirtadalius visų Sovietų Russijos bonų.

Iš to kyla gandai, buk Maskolija rengiasi pripažinti savo prieškarines skolas.

Bolševikai su Šilkinėmis Skrybėlėmis.

MASKVA, sausio 12 d. Čia pakilo klausimas, ar Maskolijos diplomatai užrubežėje privalo rėdyties poniškai — su frakais ir šilkinėmis skrybėlėmis, ar vilkėti sovietų raudonai apvadžiotais drabužiais?

Litvinov'as, atstovas užsienių komisaras, išsireiškė, kad Maskolijos užsienių diplomatai privalo rėdyties taip pat, kaip ir kitų šalių buržuaziniai diplomatai. Sako, jei sovietų diplomatai, norėdami simbolizuoti darbininkus, nueitų pas tokį lordą Curzon'ą apsivilkę darbiniais marškiniais ar sermėgomis, su čebatais taukais išteptais, tas tik užgautų Curzon'o jausmus, iš ko butų tik žala sovietų reikalams.

Genoos konferencijoje vienas sovietų atstovas užsispyrė dėvėti juodus marškinius ir sudėvėtą kepurę, tai iš to buvę tik tos pasekmės, kad visos Europos presa pavadino jį "super-bolševiku."

Jei toki klausimai turi buti viešai Maskvoje gvildenami, tai tas parodo, kaip bolševikai atitolę nuo progreso. Jie nori žmones "lyginti" ne pakeldami žemesniuosius aukštyn, tik nužemindami tuos, kurie pakilo augščiau masų. Tokios taktikos prisilaikant ir šiandien Amerikos bolševikams atsieitų dėvėti klumpes ar vyžas, nes net ir taukais tepti čebatai jau yra vėlesnis prasimanymas, atsiradęs pirmiausia buržuazinėse klasėse. Gal ir vyžos butų neleistinos — juk pirmieji žmonės buvo basi!

105 Streikai Buvo New Yorke.

NEW YORK, sausio 9 d. Darbo Departamentas šiandie pareiškė, kad prabėgusiais 1923 m. New York'o valstijoje buvo 105 streikai, arba 32-iem streikais daugiau nė kaip užpernai.

Streikuota daugiausia dėl algų. Streikuose dalyvavo 122,179 darbininkai, ir patrotyta 1,009,520 darbo dienų. Bet, abelnai imant, pernai metų streikai buvo trumpesni ir ne toki atkaklus, kaip 1922 m.

Suomija Bijo Dalyvauti Varšavos Konferencijoje.

LONDONAS, sausio 10d. Anglija atydžiai tėmyja, kas atsitiks su Baltiko valstijų konferencija, šaukiama Varšavon. Mat Lenkija yra užkvietus dvi konferencija: Varšavon Baltiko valstybes, gi Bielgradan Mažosios Entantos susivažiavimą. Anglija, kuri pagelbėjo pasiliuosuoti Lenkijai ir Baltiko valstybėms, nenoriai žiuri į susivažiavimus, kuriuose ji negali dalyvauti. Jai įpatingai nepatinka tas, kad Prancuzija duoda pinigų Mažajai Entantai ginkluoties, iš ko nieko gero Europai negali išeiti. Sakoma, kad Anglija griežčiau pareikalaus atmokėti jai skolas, ką jai yra kaltos Prancuzija ir tos mažos šalelės, kurios taip stropiai ginkluojasi.

Ką su susivažiavimu Baltiko valstybių Varšavoje, tai ir ten yra abejonių. Estonija ir Latvija jau yra padarę su Lenkija apsigynimo sutartį, bet Lietuva ir Suomija (Finlandija) dvejoja, ar važiuoti Varšavon. Lietuva, žinoma, nenori tol kalbėti su Lenkija, kol Lietuvai nebus atiduotas Vilnius ir kitos jai užgrobtos žemės. Gi Suomija nenori rištis su Lenkija dėlto, kad čia darydama Baltiko šalių apsigynimo sutartį, ten vidurinėje Europoje ta pati Lenkija tveria Mažąją Entantą ir ginkluojasi kovai su Vokietija ir Maskolija. Toksai Lenkijos pasielgimas, suprantama, erzina ir Vokietiją ir Maskoliją, iš ko gali kilti karė. Kilus karei Lenkijos su Maskolija, jei butų padaryta Baltiko valstybių apsigynimo sutartis, kartais atsieitų ir Suomijai gelbėti Lenkijai prieš Maskoliją, gi Suomija nori gyventi taikoje su visais. Štai dėlko Suomija nesiskubina daryti sutarčių su Lenkija. Lenkijoje yra imperialistiniai palinkimai.

Kun. Purickis Suareštuotas?

BERLYNAS. Rusų laikraštis "Kul" (Vairas) praneša, buk esąs suareštuotas kun. Purickis už spekuliavimą. Tai yra tas pats kun. Purickis, kuris budamas Lietuvos užsienių reikalų ministeriu varė platų šmugelį sacharina ir narkotikais. Lietuvos valdžia paskelbė, kad norinti jį areštuoti ir patraukti teisman už tuos šmugelius, bet jo niekur negalinti surasti. Dabar galės, jei norės, sužinoti jo antrašą iš Berlyno policijos.

Indijonų Kaldros.

WASHINGTON, D. C., sausio 14 d. Prekybos Departamentas praneša, kad pereitus metus Navajo indijonai pardavė kaldrų už $150,000, kas yra daug daugiau, nė kaip pirmesniais metais. Šie indijonai yra valdžios globoje. Jų svarbiausia pramonė yra audimas rankomis kaldrų, kurios yra daug geresnės už mašinų darbo kaldras (blankets).

Apart kaldrų audimo, šie Navajo indijonai užsiima auginti avis. Pernai jie pardavė vilnų apie už $100,000 ir avienos apie už $65,000. Jie turi 100,000 avių ir ėriukų ir 10,000 avinų ir skapų. Jie taipgi turi 32,330 ožkų, 5000 galvijų ir 10,000 arklių.

Italija Gauna Fiume, Jugoslavija Uostą Baros.

LONDONAS, sausio 14 d. Svarbus įvykis yra, kad Italija ir Jugo-Slavija, po kelerių metų ginčų dėlei miesto Fiume, gražumu susitaikė. Be pašalinės arbitracijos, pačios gražumu susitaikė ir nustatė rubežius ir išrišo Fiume klausimą. Miestas Fiume, už kurį buvo didžiausi ginčai, tenka Italijai, gi Jugo-Slavijai atiduodama uostas Baros, taip kad ir Jugo-Slavija turi gerą priėjimą prie Adriatiko marių — geresnį negu per Soloniką į Egejaus marias.

Vėl Žemės Drebėjimas Japonijoje.

TOKIO, sausio 15 d. Didžiausias žemės drebėjimas, koks įvyko po rugsėjo nelaimingojo drebėjimo, buvo šį rytą. Šioje apielinkėje nedaug blėdies padaryta.

SAN FRANCISKO, Cal., sausio 14 d. Bevelis telegramas nuo Radio stoties, kokią amerikiečiai turi Japonijoje ties Tomioka, praneša, kad didelis žemės drebėjimas buvo Tokio ir jo apielinkėje "šio ryto 6 valandą" (t. y. sausio 15 d.). Nors skaudžios blėdies nepadaryta, bet tramvajai sulaikyta Yokohamoj ir tarp Yokohama ir Tokio. Laikrodžiai sustojo Funabaski ir Chosi. Laikinai pertraukta komunikacija tarp Tomioka ir Tokio.

PEKIN, sausio 15 d. Komunikacija pertraukta tarp Tokio ir Yokohama.

OSAKA, sausio 15 d. Žemės drebėjimo centras bene bus Matsumoto. Drebėjimas panašus į buvusį rugsėjo mėn. Smulkmenų da nežinia, tiek aišku, kad žemė drebėjo Tokio ir Nagoya, ir buvo mažas virpėjimas Osaka, Yyoto ir Kobe.

Rivera Išblaško Legislaturas.

MADRIDAS, sausio 14 d. Ispanijos valdžia liepė pakrikti visiems provincijų seimams, išskiriant Basque ir Navarre provincijas. Valdžia sakosi dėlto išvaikius tuos seimus, kad juose buvo įsigyvenę sukti politikieriai. Provincijų gubernatoriams duota galė išsirinkti laikinus seimus iš vietos gyventojų, su patarimu, kad į seimų narius butų geriausia išrinkus darbininkus ir ukininkus.

Visa Šeimyna Išnaikinta

BICKNELL, Ind., sausio 14d. Visa šeimyna išnaikinta, kad pereitą sekmadienį Chicago and Eastern Illinois geležinkelio traukinys užvažiavo ant automobilio.

Claude Whittenmeyer, 34 metų, automobilium grįžo su pačia ir keturiais vaikučiais iš svečių pas gimines. Prie geležinkelio skerskelės jie privažiavo tuo tarpu, kad ten artinosi tavorinis ir pasažierinis traukinys. Palaukęs, kol pasažierinis traukinys praėjo, Whittenmeyer pradėjo važiuoti skersai geležinkelį, nepatėminęs, kad pavymui ateina greitasis traukinys, kurs automobilių sumalė į druzgelius. Visa šeimyna ant vietos užmušta, tik mažiausias trejų metų sunelis pagyvavo da pusantros valandos.

Pavogė už $60,000 Degtinės.

NEWARK, N. J., sausio 14 d. Aštuoni ar dešimts banditų įsiveržė į Pierce, Butler and Pierce Co. degtinės sankrovą, surišo ir užkimšo burną sargui-nigeriui, prisikrovė du troku degtinės, vertos apie $60,000 ir nuvažiavo savu keliu. Degtinė buvo sukrauta valdžios priežiuroje, po valdžios raktu ir valdžios pečėčiu. Vagiliai nupiaustė spynas ir nudraskė valdžios pečėčius.

Suraišiotam sargui John Brown galainiai pasisekė nuspirti žemėn telefoną ir pranešti apie vagystę. Atvykusi policija rado apie tuziną degtinės bačkų

Pasveikinimai

ant elevatoriaus ir tris lauke, taigi plėšikai nusirito žemyn daugiau negu jie galėjo susikrauti.

Suvartota Mažiau Cukraus

NEW YORK, sausio 14 d. "American Sugar Bulletin" pagarsina, kad pereitus metus Suv. Valstijose mažiau cukraus suvartota negu užpernai. Kontinentalėje Amerikoje yra 110,663,506 gyventojai ir pernai ant kiekvieno, ar jis butų suaugęs žmogus, ar kudikis, pareina po 95.39 svarus suvartoto cukraus. Užpernai buvo išvartota po 105.52 ant kožno gyventojo. Gi 1921 m. buvo da mažiau sunaudota, nes ant žmogaus perėjo tik po 88.26 svaro.

Neapdirbto cukraus 1923 m. buta 11,155,314,240 svarų, 1922 m. — 11,839,856,000 sv. ir 1921 m. — 10,083,483,200 sv.

Angliakasiai Reikalauja Daugiau Mokesties.

INDIANAPOLIS, sausio 14d. Minkštosios anglies angliakasių unija ketina pareikalauti 20 nuošimčių pakėlimo mokesties, kad balandžio 1 d. pasibaigs dabartinė sutartis. Sekančią sąvaitę unijos atstovai turės susivažiavimą, kuriame suformuluos reikalavimus, kuriuos įteiks kasyklų savininkams, kada tie turės savo konferenciją Jacksonville, Fla., vasario mėnesyje. Busią ir kiti reikalavimai, tarp jų ir tas, kad butų apsaugotas nuolatinis darbas.

Mirė D-ras Abrams.

SAN FRANCISCO, Cal., sausio 14d. Vakar nakčia mirė d-ras Albert Abrams, kurs pasiskelbė, buk išradęs naują gydymo budą, kurį jis pavadino spondylotherapy. Jo "elektroniškos Abrams reakcijos" sukėlė ginčus visame sviete. Jis sakėsi galįs iš žmogaus kraujo lašelio pasakyti kokia liga tas žmogus serga, kurioje vietoje liga įsisukus, kokios lyties, net kokios tikybos yra kraujo savininkas. Jis randavojo daktarams diagnozos mašinas, paskui buk išradęs kitą mašiną, kurią pavadino "Osciloclast," kuri užėmė vaistų vietą. Daugelis daktarų tas mašinas pasisamdė ir turėjo su jomis milžiniškus uždarbius, vienok daktarų draugija "American Medical Association" Abrams'o metodą nepripažino, nes Abrams nestojo prirodyti savo mašinų veikmės.

D-ras Abrams yra žydų kilmės, gimė 1863 m. gruodžio 8 d., 1892 m. baigė Heidelbergo universitetą, vėliau lavinosi Londone, Berlyne, Viennoje ir Paryžiuje.

Draugai iš Lietuvos Siunčia Mums Linkėjimus.

"Sandara" apvaikščiodama Dešimties Metų Sukaktuves gavo iš Lietuvos šiuos pasveikinimo kablegramus:

Kaunas,
1924 m. sausio 10.
Sandarai:

Valstiečių Liaudininkų Sąjunga, Seimo Frakcija, "Varpas," "Atžala," "Lietuvos žinios," "Lietuvos Ukininkas," Mokytojų Profesinė Sąjunga sveikina "Sandarą" su dešimties metų veikimo sukaktuvėmis. Ilgiausių metų! Valio!

Bortkevičienė,
Grinius,
Sleževičius,
Vileišis,
Žygelis

Kitas kablegramas:

Kaunas,
1924 m. sausio 14.
Sandarai, Boston.

Sveikinu ir linkiu viso geriausio Dešimtmetinio Jubilėjaus sulaukus.

Kastantas Norkus.

Neskelbia Svaro ir Dolerio Vertę.

PARYŽIUS, sausio 14 d. Nepaprastai aukštai pakilus svaro ir dolerio vertei, Paryžiaus bursos komitetas nutarė šiandie visai neskelbti jų kainos.

New Yorke šiandien pirmu kartu Italijos lira pakilo aukščiau už prancuzų franką.

Maskolija Šauks Kareivius

MASKVA, sausio 14 d. Federalė Komisarų Taryba nutarė ateinantį pavasarį šaukti kariuomenėn 1902 m. vyrus. Jų šaukimas buvo iš eilės per dvejus metus atidedamas.

Kitos Taikos Dovanos.

NEW YORK, sausio 4 d. Nusižiurėjęs į Bok'ą, bostonietis Edward A. Filene paskelbė $50,000 dovanų tam, kas Anglijoje, Prancuzijoje ar Italijoj sugalvos geriausią sumanymą, kaip grąžinti Europai gerbuvį ir taiką.

Klaipėdos Klausimas

Gruodžio 15 d. Tautų Sąjungos Taryba pradėjo svarstyti Klaipėdos klausimą. Išklausytas Lietuvos Ministerio Pirmininko Galvanausko pranešimas. Anglijos, Prancijos ir Švedijos atstovai pabrėžę, kad T. S. Taryba pasiruošusi taikingai tą klausimą svarstyti. Uragvajo atstovui pavesta paruošti šiai Tarybos sesijai raportą apie Klaipėdos klausimą.

A.L.T.S. REIKALAI

10 METŲ, 10 DEŠIMTINIŲ.

Sandariečiai pamena, kad visai trumpoje praeityje, p. V. M. Čekanauskas pasveikino Sandaros dešimties metų sukaktuves su DEŠIMTINE.

Gi štai šiomis dienomis, vos bebaigiant spaudinti "Sandaros" sukaktuvių Numerį, musų gerbiamas Iždininkas Antanas Ivas, sako:

"Šiomis dienomis sueina dešimties metų sukaktuvės; ta brangi musų šventė, kurioje atspindi visas Sandariečių darbas, atspindi tas brangus Dešimties metų idealas, tie visi nuveikti dideli darbai, kad nežiurint kokias kliutis ir kokius vargus per tą laikotarpį reikėjo pergyventi, vienok, "Sandara" pajiegė išsilaikyti ant savo kelio, kurį turi pasibrėžus savo programe. Ji nepardavė savo idealo už dolerį, bet nuolatos skelbė ir skelbia tą brangią idėją; šaukė ir šaukia lietuvius prie apšvietos ir susipratimo, kiekviename žingsnyje atstovavo darbo žmogaus reikalus, stengdamosi jį pastumėti progreso keliu, išauklėti jį sveiku Lietuvos piliečiu! Tad sveikindamas šį Dešimties Metų Sandaros Jubilėjų, sveikinu su DEŠIMTS DEŠIMTINIŲ arba visa ŠIMTINE."

Tai musų Iždininko, gerb. Ivo pasveikinimas! Pasveikinimas su gausia finansine parama galutinam organo skolų išmokėjimui!

Neabejojama, kad tokių pasveikinimų gausime ir daugiau. Gausime pasveikinimų nuo Sandariečių, gausime nuo Sandaros rėmėjų, gausime nuo Sandaros kuopų. Tie visi pasveikinimai, galutinai apvainikuos musų Dešimties metų kulturinį darbą ir į busiantį Seimą suvažiuosime su linksmais veidais, su pakelta dvasia, kur nereikės galvoti, kaip išbaigti skolas, bet galėsime nutęsti programą busiantiems musų darbams, kur naujoji išrinkta valdyba, neturėdama skolininkų — žandarų ant savo sprando, galės įtempti visas savo pajiegas vientik į kulturinį darbą, į apšvietos darbą.

Iki busiančio seimo laiko turime apie 3 mėnesius. Iki tam laikui galime nuveikti didelius darbus. Kiekviena kuopa turi laiko tam tikslui surengti po parengimą; kiekvienas Sandarietis, paminėdamas dešimties metų kulturinį darbą, turi prikalbinti po naują narį arba skaitytoją "Sandarai" arba užrašyti kaipo Jubilėjinę dovaną "Sandarą" Lietuvon. Iki busiančio seimo kiekvienas Sandarietis pasiimkime butinai, kaipo uždutį, kad suteikti "Sandarai" nemažiau kaip prenumeratos kainą $2.50. Kas užrašys "Sandarą" Lietuvon savo draugui arba prikalbins kitą užrašyti, tas atliks savo pareigą. Kas prikalbįs naują narį arba skaitytoją, tas atliks savo pareigą. Kas nepajiegs tą padaryti, lai paskiria kaipo auką "Sandarai," tas atliks savo pareigą. Jei tą padarysime bent 2,000 Sandariečių, tai Sandarai bus $5,000 kapitalo, kur netik kad skolos bus apmokėtos, bet liks ir kitiems reikalams.

Gi ką sudės kuopos, kurios atliks savo pareigas, suteikdamos po parengimą, tas visas kapitalas galės buti nejudinamas ir busiantis seimas galės padaryti pleną spaustuvei supirkt naujas mašinas, ir organą "Sandarą" išleisti du ar tris sykius sąvaitėje. Tad į darbą visi! Kuri kuopa ir kurie Sandariečiai bus pirmieji atlikime savo pareigos? Iki busiančio Seimo, šiame skyriuje bus skelbiama kuopos ir Sandariečiai, kurie tas pareigas atliks, tad neatsilikime nė vienas!

K. J. PAULAUSKAS,
Sandaros Sekr.-Adm.

"SANDAROS" GAVIMO REIKALE.

Praleidus Kalėdų ir Naujų Metų šventes, per kurias paštas buna apverstas siuntiniais, pradėsime galutiną žygį, kad "Sandarą" gautų laiku tuose miestuose, kur buvo suvėluojama. Kur "Sandara" suvėluotai yra gaunama, tai iš tų vietų Sandaros kuopų valdybos, per šį ir ateinantį vasario mėnesį kas sąvaitę, kaip tik gausite "Sandarą", greitai Centrui praneškite gavimo laiką, kada laikraštį gavote. Kuopų valdybos **butinai** duokite pranešimus, kad laikraščio suvėlavimas butų ištaisytas. Čia yra lengvas budas tą padaryti, nes ant atvirutės galite parašyti, kurį numerį kada gavote. Visos kuopos, nežiurint kada gausite, **butinai** praneškite, nes pradėjus žygį tame reikale, Bostono paštas reikalauja prirodymo, kada kokiose kolionijose yra gaunama. Tas dalykas turi buti ištaisytas iki vasario pabaigai. Jei kurios kuopos nepaklausysite šio musų prašymo, tai nesiskųskite dėl laikraščio suvėlavimo.

K. J. PAULAUSKAS,
Sandaros Adm.

NOMINACIJOS.

Visos kuopos ir Sandariečiai nepamirškite, kad šiame mėnesyje eina Sandaros Centro Valdybos nominacija. Nominacijų Susirinkimuose dalyvaukite visi Sandariečiai ir nominuokite darbščią valdybą sekantiems metams.

ATSIPRAŠYMAS.

Išleidžiant Sandaros sukaktuvių numerį, per pereitą sąvaitę Sandaros Adm. taip buvo apversta darbu, kad ant gautų kuopų mokesčių arba prenumeratų nebuvo galima spėti atsakinėti. Dabar pabaigus tą milžinišką darbą, atsakymai visiems bus duoti laiku. Malonėsite atleisti, kuriems užtrukome atsakyti.

SANDAROS ADM.

KAS TURITE?

Jei kuris iš Sandariečių arba "Sandaros" skaitytojų turite visas arba po vieną knygutes sceniškų veikalų: "Genovaitė" ir "Gyvieji Nabašninkai," tai malonėkite prisiųsti Sandaros Administracijai. Už jas bus užmokėta arba knygutės grąžintos vėliaus, nes kelios kuopos nori sulošti tuos veikalus, bet knygučių negali gauti.

SANDAROS KALENDORIUS

Sandaros kuopos ar pavieniai Sandariečiai, kurie dar neturite Sandaros Kalendorių 1924 m., pasistengkite gauti Sandaros Adm. Kuopoms, imančioms kelis desėtkus, duodame 50 nuoš. Sandariečiai ar "Sandaros" skaitytojai gali užsisakyti pavieniais, prisiųsdami dvicentinių pašto ženklelių už 25c. Visi Sandariečiai, pasiskubinkite įsigyti po kalendorių, kol dar tie neišsibaigė.

SANDAROS ADM.

SANDAROS SUKAKTUVIŲ NUMERIS.

Beabejo, jau visi Sandariečiai yra gavę Sandaros Dešimties Metų Sukaktuvių Numerį. Jei kurie Sandariečiai norėtumėte pasiųsti savo draugams arba giminėms Amerikoje arba Lietuvoje, galite tą numerį gauti Sandaros Administracijoje. To numerio kaina 10c. Jo pasiuntimas Amerikoje 2c. Lietuvon 3c. Jei kurie norite pasiųsti, tai sulyg skaitliaus reikalaujamų prisiųskite dvicentinių pašto ženklėlių ir antrašus, o numeris nurodytu antrašu bus pasiųstas.

SEIMUI BESIARTINANT.

Nors tiesa, kad dar nemažai laiko iki seimui, bet žinodami, kad laikas bėga labai greitai, aišku kad seimas netruks prisiartinti. Taigi, turėdami tą omenyj, ką turime daryti? Ar sėdėti rankas suėmus ir laukti nieką neveikiant, ar griebtis už darbo? Visi sutiksime, kad turime dirbti išsijuosę, jeigu ištikrųjų norime šių metų Sandaros Seimą padaryti jubilėjiniu, kuris bus minimas per ilgus metus.

Visos kuopos ar kuopelės, neatsižvelgiant kiek turinčios narių, jau dabar turėtų pradėti kalbėti apie seimą savo susirinkimuose, kokias reformas padaryti, kaip pasekmingiau organizavimo darbą varyti, kokį planą padaryti ateinančiam veikimui, kaip artimesnius ryšius užmegsti su Valstiečių Sąjunga Lietuvoje ir tam panašiai.

Neatbutinas dalykas tai skolų panaikinimas iki Seimui. Jau mes, Sandariečiai, taip daug kalbėjome, ginčyjomės ir įvairių budų jieškojome, bet be pasekmių. Šiuos metus turime pabaigti tuos dejavimus iki seimui; kad seime turėtume kuo pasidžiaugti. Kaikurios kuopos daug darbuojasi šiame reikale, prisiųsdamos aukų, taipgi atsiranda ir pavienių tėvynainių, kurie nesigaili dešimkę pakloti, bet daug yra kuopų, kurios netik kad nebando skolą mažinti, bet net nesugėba narių mėnesines duokles surankioti arba neužsimokėjus, pranešti centran, kad sustabdžius organo siuntinėjimą. Dabar kaip tik ir laikas pasidarbuoti, kad iki Seimui kiekviena kuopa turėtų pavyzdingą tvarką.

Toliau, daug rasime dar lietuviškų kolionijų, kur nors ir yra kiek musų idėjos žmonių, bet nėra dar kuopos. Čia turėtų išdygti naujos kuopos prieš seimą. Šiuomi turėtų pasirupinti ar artimesnės kuopos ar apskričiai.

Čia aš paminėjau kelius tik dalykus, į ką musų kuopos turėtų jau dabar atkreipti atydą ir subrusti. Kiekvienam Sandariečiui, atsiminus, kad A. L. T. Sandara jau 10 metų kaip darbuojasi ir jau šiandie po įvairių krizių, išaugo į milžinišką tautinę organizaciją, turėtų širdyj žibėti džiaugsmo kibirkštėlė ir priduoti daug daugiau energijos veikimui ir platinimui savo idėjos. Taigi, Sandariečiai, subruskime prie darbo. Padarykim savo organizaciją didžiausia Amerikoje.

Supažindinkim kiekvieną lietuvį su savo organizacijos tikslais ir siekiais, nurodykim jam klaidas daromas priklausant prie kitų nenaudingų ir tuomet mes išbujosime.

B. Mingilas.

Sandaros Kuopų Veikimas

PITTSBURGH, PA.

A. L. T. Sandaros 36-tos kuopos metinis mitingas buvo sausio 6 d. L. M. D. name. Buvo nominuota Centro Valdyba 1924m.

36 kuopos valdyba išrinkta iš šių įpatų: pirm. A. Vainorius; pagelb. K. Rožiukas; prot. rašt. P. Savickas; fin. rašt. Juozas Virbickas; ižd. Juozas Mikeška; kasos glob. G. Dičius (antras palikta sekančiam mit.); maršalka Jonas Norkus; organizatoriai: Juozas Virbickas, Pr. Pikšris, E. Paurazas, V. Slančiauskas. Organizatoriai įgalioti priimt ir mėnesines mokestis iš narių, kurie negali atsilankit į mitingą.

Taigi, gerbiami Sandariečiai, pasistengkim visi užsimokėt pradžioj metų už visus 1924 m. Tas juk nesunku padaryt, o Sandarai daug palengvįsim, nes pilnai paliuosuosim nuo skolų. Todėl, kurie tik sueisit iš aukščiau minėtų organizatorių, priduokit savo mokesčius arba savo draugus, kad prirašytų prie Sandaros. Beto, kurie da neturi dovanų tikietukų, pasistengkite įsigyt tuojau. Galima gaut pas fin. sekr. J. Virbicką.

Taigi tverkimės visi už darbo, kad mus 10 metų Jubilėjaus Seimas gegužės mėnesyje butų tikrai pasekmingas. Mes, pittsburgiečiai, ikšiol turėjom pirmybę, todėl žiurėkim, kad neatsiliktume perdaug toli. Taigi sujuskim visi į darbą.

J. Virbickas,
149 Moultrie St.

HARTFORD, CONN.

A. L. T. Sandaros 46 kuopos susirinkimas buvo 1924 m., sausio 2 d. Nominuota Centro valdyba, paskui buvo renkama kuopos valdyba. Išrinkta sekanti:

Pirm. T. Valkevičius; vice-pirmininkas B. Videikis; rašt. G. Levišauskas: ižd. A. J. Jotauta; organizatorius J. Kmieliauskas.

Nutarimų vienas iš svarbiausių tai didelė vakarienė, kuri įvyks kovo 1 d. subatos vakare. Yra kviečiami visi Hartford ir apielinkės lietuviai, malonės atsilankyti koskaitlingiausia.

Taipgi negaliu nutylėti nepaminėjęs, kad pas mus buvo ir da yra mus priešų, labiausia iš tų, kurie neturi nusistovėjimo: save krikština vieną dieną vienaip, kitą dieną kitaip, galų-gale patys nežino kur priklauso. Da tokių atsiranda, kurie prisirašė prie Sandaros, manydami, kad sandariečius pasiseks prirašyti prie Trockio Ražančiaus, bet pamatę, kad to negali padaryti, atsitraukė iš Sandaros ir paskui peikia Sandariečius ir kitiems prikalba, kad pamestų "Sandarą" skaitę. Žinoma, pasiseka kokį atkalbinti. Ir da išsireiškia, kad mus mieste niekad Sandariečių neaugs. Nors ir taikoma akmuo į kuopą įmesti, bet norint kitam pataikyti, kad pačiam netektų. Sandariečiai auga, kaip grybai po lietaus ir augs da laliau — juo stengsitės atkalbinėti, tuo labiau augs. Pasižiurėkite, tie šiandien prisirašę nariai, ne bile koki, bet verti garbės: 1) Adolfas Rostauskas, kuris pasižymėjęs su deklamacijomis ir lošime teatrų; kada tik kokis buva suėjimas, tai Rostauskas padeklamuoja ir visus palinksmina. 2) Panelė Franciška Smitaitė, kuri da neseniai į mus kolioniją atvažiavo. Ji yra pasižymėjus artistė ir dainininkė ir neužilgo palinksmįs visus Hartfordo lietuvius. 3) P. A. Valiukevičienė, pasižymėjusi artistė lošime teatrų; buvo biskį sustojus, kad apsivedė, bet dabar jau pradeda dirbti mus garbingai organizacijai ir tautos labui. Taipgi turi ištarti didelį ačiu 46 kuopa gerb. A. Valiukevičienei, nes ji davė kambarį susiorganizuoti kuopai, ir laikyti susirinkimus, kol buvo mažai narių ir neturėjo užtektinai pinigų, garbė gerb. A. Valiukevičienei už jos gerus darbus Sandarai ir tautai. 4) Turime jau ir seną Sandarietį, t. y. Bronislovą Videikį, kuris visur yra pasižymėjęs gausiomis aukomis. Nors da yra jaunas vaikinas, bet turi didelę energiją veikime.

Aš patarčiau ir visiems Sandariečiams neatkreipti atydos į musų priešus, dirbti organizacijos darbą, o mus priešai pamatę mus einant pirmyn, laikui bėgant patys sugrįš. Antgalo turiu pasakyti: kas žus, kas nežus, bet Sandariečiai tautininkai trumpu laiku išaugs didžiausia organizacija lietuvių tarpe. Jau nėra Amerikoje nė vienos kolionijos, kurioj nebutų Sandariečių kuopos, visi doriausi ir rimčiausi Lietuvai yra A. L. T. Sandaros nariai.

Tai, gerb. Sandariečiai, tik dirbkime visi išvieno ir nenuleiskime rankų, neatbokime, kas ką kalba: tegu kalba, o mes, Sandariečiai, ant tų kalbų pamokime ranka ir viskas.

Sandarietis.

RACINE, WIS.

Ruošiamasi prie Sandaros Dešimtmetinio Jubilėjaus.

A. L. T. Sandaros 35 kuopos laikytas priešmetinis susirinkimas Sandaros Kliube gruodžio 31 d. po pietų.

Aptarus mažesnės svarbos reikalus, išrinkta nauja valdyba 1924 metams vedimui reikalų Sandaros kuopos. Į valdybą įėjo šitie nariai: pirm. M. Matkus; sekr. ir rašt. M. Kasparaitis; kasierius Stasys Čiuplinskas.

Padarytas tarimas gan svarbus. Nutarta ruošti kaipo paminėjimą Dešimtmetinio "Sandaros" jubilėjaus ir drauge šešerių metų Lietuvos Nepriklausomybės apsiskelbimo. Tas didelis, įdomus ir daug reiškiantis parengimas yra ruošiamas ir įvyks vasario 17 d. Turner Hall su atatinkamais scenos perstatymais, dainomis ir, antgalo, šokiai. Atlikimui to darbo išrinkta komitetas, kuriam pavesta taip viską dirbti, kad ko daugiausia naudos parengimas atneštų. Po to yra ruošiamas vėl įdomus parengimas Sandaros Kliubo kovo 2 d. Turner Hall.

Sandariečiai juda, veikia, kiek tik jų spėkos leidžia, vis gauname daugiau pritarėjų. Neprošalį butų Sandaros 35 kp. nariams priminti kartais nelankymas susirinkimų. Tą, broliai, vengkime. Sandariečiu buti yra garbė, tat jais ir bukime visur ir visada. Visų privalumas lankytis į susirinkimus ir imti veikimą kuopos parengimuose.

M. Kasparaitis.

HARTFORD, CONN.

Iš Sandariečių veikimo.

Gruodžio 16 dieną A. L. T. S. 46 kuopa surengė prakalbas. Kalbėtojas buvo A. L. T. Sandaros Pirmininkas gerb. J. V. Liutas. Da pirmu kartu gerb. Liutas kalbėjo Hartforde. Gerb. J. V. Liutas kalbėjo dviejuose atvejuose. Pirmoje dalyj aiškino apie A. L. T. Sandaros principus ir busiančią Sandariečių Valdžios Tvarką, jeigu Sandariečiai dasigyventų prie to Lietuvoje. Antroje kalbos dalyje gerb. J. V. Liutas kalbėjo apie Lietuvos reikalus ir visą Lietuvos šių dienų tvarką, jos padėtį. Kalbėtojas išsireiškė, kad daug kas Lietuvoje yra taisytina ir su laiku bus Lietuvoje tikra demokratija, kuomet Lietuvos žmonėms susibos klerikališką jungą nešt ant savo pečių. Sako — mes, amerikiečiai, turime daugiausia gelbėti Vilniaus moksleiviams, kurie yra Vilniaus ateičia, tik per Vilniaus lietuvių kulturiškumą ir jų tautišką susipratimą Vilniaus kraštas iš po lenkų bus išvaduotas. Tik remkime ir auklėkime Vilniaus moksleiviją Lietuvos dvasioje. Aukas siųskime per Lietuvių Politinį Iždą, nes tai ta viena įstaiga, kuri remia Lietuvių Tautišką susipratimą. Ir geros valios Lietuvos rėmėjai aukojo tam prakliniam tikslui sekančiai:

Bronius Videikis $5.00; J. Vabalas $1.00, S. Makaveckas $1., Po 50c.: A. Grimaila, P. Galickas, T. Valkevičius, M. Levišauskienė, A. Valkevičienė, G. Levišauskas ir smulkių 75c. Visiems tautiškų darbų rėmėjams varde A. L. T. Sandaros 46 kuopos tariu širdingą ačių.

Kp. Pirmininkas.

PASARGA:— Čekis $10.75 gautas ir pasiųstas į Politinį Iždą.

SANDAROS ADM.

DETROIT, MICH.

Iš A. L. T. Sandaros 29 kuopos darbuotės.

Gruodžio 9 d., 1923 m. kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Nors kuopoj priklauso apie trisdešimtis narių, bet į susirinkimą visi nesilanko. Pas mus yra tokių narių, kurie į susirinkimą visai nesilanko, nors susirinkimą laikome gana retai, tik sykį į du mėnesius. Reiškia, jeigu narys lankytųsi į kiekvieną susirinkimą, tai ir tai per visus metus turėtų tik šešis sykius ateiti. Kits nei sykio per visus metus nepasirodo. Aš negaliu suprasti, kaip tokiam ir negėda nariu skaitytis? Bet pas mus yra ir darbščių narių, kurie turi atidirbti ir už aptingusius.

Minėtame susirinkime buvo padaryta daug nutarimų, tik juos reikia išpildyt. Dabartiniu laiku pas mus daugiausia kalbama ir dirbama kaslink tikietų pardavinėjimo. Buvo nutarta, kad per paskutinius keturis mėnesius butų pardavinėjama visu smarkumu. Šiame darbe ir gi pasirodė tarpe narių skirtumas. Vieni nariai pareiškė, kad jau esą pardavę po šešias knygutes, o kiti da beveik nei nepradėjo. Aš tikiu, kad kiekviena kuopa mažiausia parduos trįsdešimtis knygučių. o kad gerai pasidarbuos, tai gal parduos ir po penkiasdešimts. Gi mes turim aštuoniasdešimts dvi kuopas.

Liko išrinkta nauja valdyba kitiems metams:

Pirm. Juozas Ambrazevičius; protokolų rašt. L. Masonis; fin. rašt. A. Kižis; ižd. F. Motuzas; organiz. K. Šnuolis; knygius J. Klemerauskas, korespondentas M. L. Masonis.

Taipgi nutarta, kad ateinančiame susirinkime butų apkalbama kaslink streikų, nes yra dvejopos streikos: legalės ir nelegalės streikos. Taigi čia ir svarbus dalykas, kurio nariai netur praleisti, kad paskui nereiktų rugot, kad valdyba negerai padarė. Taigi da sykį sakysiu, kad nariai ateikit ir naujų narių atsiveskit. Susirinkimai buna Lietuvių Svetainėje.

J. Ambrozevičius.

WATERBURY, CONN.

Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 11 kuopos susirinkimas įvyks 1924 m. sausio 20 d. 7:30 val. vakare p. J. Laskevičiaus svetainėje, 775 Bank St. Gerbiami 11 kuopos nariai! malonėkite visi į šį susirinkimą atvykti, nes jis bus labai svarbus tuomi, kad nominuosime kandidatus į Centro Valdybą 1925 m. Visi nariai gaus Sandaros Kalendorių 1924 m. kaipo dovaną 10 metų jubilėjaus. Yra svarbus laiškas prisiųstas iš centro dėl 11-tos kp. Bus apsvarstyta dabartinis ir tolimesnis kuopos veikimas ir daugelis kitų svarbių reikalų bus pakelta šiame susirinkime, kurie da neesate pilnai užsimokėję už 1923 metus, malonėkite užsimokėti šiame susirinkime. Atmainykite, kad sekantis kuopos susirinkimas įvyks tik balandžio mėnesį, tai katrie neužsimokės šiame susirinkime, tiems liks sulaikytas laikraštis. Tik nepraleiskite šio susirinkimo.

11 kp. rašt. A. O.

NEW HAVEN, CONN.

Sandaros 10 kp. susirinkimas bus ketverge, sausio 24 d. 7:30 val. vakare K. A. Makarevičiaus raštinėje. Meldžiu visus narius susirinkti, nes bus svarbių reikalų svarstymas, nominavimas kandidatų į centro viršininkus, todėl visi malonėkite atsilankyti. Rašt. **V. Alksninis.**

Tukstantyje uncijų Suvienytų Valstijų pinigų yra 900 uncijų aukso, 10 uncijų sidabro ir 90 uncijų vario.

Alphonse Daudet.

Papos Mulas

Iš visų sumanių priežodžių, patarlių arba išsireiškimų, kuriais Procence'o kaimiečiai pamargina savo kalbą, aš nežinau nė vieno vaizdingesnio ar keistesnio už šį. Penkiolikos mylių plote nuo mano maluno, jei kas sumini užsispyrusį ar kerštingą žmogų, sako: "Dabokis to žmogaus! Jis kaip Papos mulas, kurs taupino spyrimą septynerius metus."

Aš ilgai stengiausi surasti tos patarlės šaltinį, kas yra tas Papos mulas buvęs, kurs septynerius metus taupino spyrimą. Niekas čia man negalėjo paaiškinti, net nė Francet Mamai, ragelio putikas, kuris, vienok, žinojo visas Provence'o legendas. Francet'as sutinka su manim, kad už šio priežodžio turi slėpties kokia tradicija, bet jis niekur jos negirdėjęs, išskiriant patarlėje.

—Niekur to nerasite, kaip tik žiogo Knygyne — tarė senas dudorius nusijuokdamas.

Patarimas buvo geras, ir kad žiogo Knygynas yra antrose duryse nuo mano namų, tai aš ten užsidariau visai sąvaitei.

Tai geras knygynas, gerai aprupintas, dainiams atviras dieną ir naktį, patarnautojai yra maži knygiai su kanklėmis, kurie jiems visą laiką griežia. Aš praleidau ten kelias smagias dienas, ir po sąvaitės tyrinėjimo, aukštininkam, aš suradau, ką aš norėjau žinoti, tai yra pasaką apie tą mulą ir jo garsųjį spyrimą, kurį jis atidėliojo septynetą metų. Pasaka graži, nors biskelį sumani, ir aš jums papasakosiu taip, kaip vakar išskaičiau ryto oro dažo rankraštyje, pakvipusiame džiustančiu šienu, su vortinklių siuleliais vietoje paženklinimo kasnykų.

Kuris nematė Avignon'o papų laikais, yra nieko nematęs. Niekur nebuvo miesto su tiek linksmybių, gyvybės, judrumo ir pokilių eilių. Nuo ryto iki nakties buvo procesijos, pilgrimai, gatvės išbarstytos gėlėmis, išklotos puikiais kilimais, kardinolai atvažiuojanti Rhone'u, plevėsuojant vėliavukėmis; margai apkabinėti laiveliai, papos kareiviai giedanti turgavietėse ir šauksmai elgėtaujančių zokoninkų; paskui namai, susispiętę apie papos rumus, kaip bitės apie avilį, nuo stogų iki rusių užianti, su mezginių audėjų staklių tvaksėjimais, mirgėjimais verpsčių, verpiančių aukso siulus arnetoms, taukšėjimas mažų plaktukų, kalančių ampulkas, balsai taisomųjų liutos stygų, siuvėjų dainos; viršum visko varpų gaudimas ir visados tamburina ar dvi tarškančios arti tilto. Nes pas mus, kad prasti žmonės yra patenkinti, jie turi šokti ir šokti. Kad miesto gatvės tais laikais buvo persiauros, tai dudoriai ir tamburininkai sustodavo ant Avignon'o tilto; ir ten žmonės šokdavo ir šokdavo per dienas ir naktis. Ai, laimingos dienos! laimingas miestas! Durtuvai, kurie nežeisdavo, valstijos kalėjimuos sudėti atšaldyt vynas. Nė bado; nė karių. Taip papos valdė žmones; dėlto žmonės taip jų gailestauja.

Buvo įpatingai vienas geras senas papa, kurį jie vadino Bonifacu. Ak, kiek daug ašarų išlieta Avignon'e, kad jis mirė! Jis buvo toks geraširdis, nuolaidus valdonas! Jis taip nuoširdžiai juokdavosi jodamas ant mulo! Ir kad tu susitikdavai jį— ar tu butum vargšas kasikas ar miesto galva — jis taip mandagiai duodavo palaiminimą! Jis buvo tikras Yvetot'o papa, bet Provence'o Yvetot'o, su kažkuo gudrum jo nusišypsojime, su meruno šakele už biretos, be jokių Jeanneton'o ženklų. Vienatinis Jeanneton'as, kurį buvo žinia senas papa turėjo, buvo mažas vyndaržis, kurį jis pats susisodino, trys mylios nuo Avignono, tarp Chateau Neuf'o mirtų.

Kas sekmadienis, po mišparų, šis geras senelis ten nuvykdavo; ir kad jis budavo jau ten, atsisėdęs saulės kaitroje, su mulu prie šalies ir su kardinolais sugulusiais prie iškirstų medžių kelmų, liepdavo atkimšti naminio vyno bonką — to puikaus rubinų dažo vyno, kurs vėliaus buvo pramintas popiežiaus Chateau Neuf vynu — ir jis gerdavo mažais gurkšnėliais, meiliai žiurėdamas į savo vyndaržį. Paskui, kad bonka budavo ištuštinta ir diena baigėsi, jis grįždavo į miestą, lydimas visų savo pasekėjų. Ir kad jodavo Avignon tiltu, pro bubnus ir tamburinas, jo mulas, muzikos sujudintas, pasileisdavo pasišokinėjančia rištele, gi jis pats muzikos taktą mosuodavo savo skrybėle, iš ko kardinolai baisingai skandalizuodavosi, gi žmonės sakydavo: "Ak! malonus valdonas! ak! brangus papa!"

Prie Chateau Neuf vyndaržio kitas dalykas, kurį papa labiausiai ant žemės mylėjo, buvo jo mulas. Geras senelis tiesiok glamonėdavo mulą. Kas naktį, prieš eisiant gulti, nueidavo pažiurėti, ar tvartas gerai uždarytas, ar ko nestokuoja ėdžiose, ir jis niekad nepakildavo nuo pietų stalo, kol savo akimis nepamatydavo, kad didelis indas su vynu a la Francaise nebudavo pagamintas su daugeliu cukraus ir kvepžolių, ką jis pats nunešdavo mului, nepaisydamas kardinolų pasargų. Reikia pasakyti ir tą, kad mulas buvo vertas priežiuros. Buvo gražus juodas mulas, raudonai obuliuotas, tvirtų kojų, žvilgančių plaukų, platus, piršingas. Išdidžiai jis kėlė mažą galvukę, padabintą plunksnomis, kasnykais, sidabro skambučiais ir vėliavukėmis; ir visados buvo lėtas, kaip aniuolas, su dviem meiliomis akutėmis ir dviem ilgomis ausimis, kurios visada klibėjo, kas da daugiau švelnumo davė. Visas Avignon'as jį gerbė, ir kad jis ėjo miesto gatve, nebuvo tokio pagerbimo, kokio jam nesuteiktų; nes jie žinojo, kad tai buvo lengviausias budas prisigerinti valdonui, ir šis mulas su nekalta žiura, šis papos mulas nevieną privedė prie turtų; atsiminkite Testet'ą Venene'ą ir jo įvykius.

Šis Testet'as Vedene'as ištikrųjų buvo begėdis nieškas, kurį jo tėvas Guy Vedene'as, auksakalys, buvo priverstas išvyti iš namų, nes jis atsisakė dirbti ir vedė iš kelio tėvo gizelius. Per šešis mėnesius matydavo jį velkiojantį jo švarką Avignon'o rinštokuose, tankiausia arti papos rumų. Mat šis niekšas nuo seniau turėjo savotišką sugalvojimą apie papos mulą, ir pamatysite, koks tas išdykėlio sugalvojimas buvo.

Vieną dieną, kad Jo Šventenybė vienas sau jojo ant savo žirgo, štai Tistet'as prieina ir sako, susigriebdamas ranakas su pasigėrėjimu:

—Ah! **mon Dieu!** kokį gražų mulą turi, Šventas Tėve! Duok man pažiurėti į jį. Ak, koks puikus mulas, Papa! Vokietijos Imperatorius panašaus neturi.

Ir jis glostė mulą ir kalbėjo meiliai, tarsi į merginą:

—Eikš, mano brangenybe, mano ižde, mano žemčiuge!

Ir gerasis papa, susigraudinęs, tarė pats sau:

—Koks geras bernaitis! Kaip gražiai jis apsieina su mano mulu!

Ir kaip jus manote, kas sekančią dieną atsitiko? Gi Tistet Vedene'as vieton geltono švarko gavo mezginių albą, vijoletinę skraistę ir čeverykus su saktimis; ir jis įėjo į papos namus, į kuriuos tik didžiunų sunųs ir kardinolų brolvaikiai esti įleidžiami. Tai kur intryga nuveda! Bet Tistet'as čia neapsistojo. Sykį patekęs į papos tarnystą, tas niekšas toliau varė savo sumanymą, su kuriuo jam taip gerai išsyk pasisekė. Užgaulingas su visais, jis taupino visus malonumus mului. Ir jį visados matydavo rumų kieme su avižų sauja arba su dobilų saujale, kurių raudonus pluoštus jis mosuodavo žiurėdamas į Švento Tėvo balkoną, tarsi norėdamas pasakyti: "Žiurėk! žinai kam tas?" Pasekmės buvo tokios, kad gerasis papa, ant galo, jausdamas, kad jau sęsta, pavedė jam tvarto priežiurą ir nunešimą mului indo su vynu a la Francaise; kardinolai iš to nesijuokė.

Nesijuokė nė mulas — nebuvo jam iš ko juokties. Dabar, kad artindavosi vyno laikas, mulas matydavo penkis ar šešis papos namų vaikėzus įeinančius į tvartą ir pasislėpiančius šiauduose su jų ploščiukais ir mezginiais. Neužilgo pakvipdavo tvartas padegintu cukrum ir kvapžolėmis, ir pasirodydavo Tistet'as Vedene'as, atsargiai nešantis indą vyno a la Francoise. Tada prasidėdavo vargšo gyvulio kankynės.

Tą kvepiantį vyną, kurį jis taip labai mėgdavo, kurs jį šildydavo ir kurs suteikdavo jam sparnus, tie niekšai turėdavo nuožmumo atnešti į jo tvartą, duot pakvėpinti, ir kada jo šnervės buvo pilnos to kvapo— šmakšt! gražiai rausvas skystimas nugarmėdavo į tų niekšų koseres. Ir kad nors jiems butų pakakę pavogti jo vyną! bet tie vaikėzai buvo kaip velniukai, kada jie gerdavo vyną. Vienas traukdavo už ausų, kitas už uodegos. Quiquet'as užsilipdavo ant nugaros; Beluguet'as dėdavo ant galvos kepurę. Ir nė vienas tų varvalų nepagalvodavo, kad vienu paspyrimu tas puikus mulas galėtų nuspirti juos ant šiaurinės žvaigždės ar da toliau. Bet ne! Nebereikalo tai papos mulas, mulas palaiminimų ir atlaidų. Tegu vaikai ką norėdami daro, jis nepyko ir tik vienam Tistet'ui Vedene'ui ketino neatleisti. Kad jį pajusdavo užpakalyje savęs, mului niežėdavo čiurnos spirti — argi nebuvo reikalo? Tas niekšas Tistet'as taip nuožmiai jį kankindavo. Išsigėręs jis prasimanydavo tokias nežmoniškas klastas.

Ar jus tikėsite, kad vieną dieną jam užėjo į galvą vesti mulą į varpinyčią, iki aukščiausio rumų punkto! Ir šitas, ką aš sakau, neprasimanymas: du šimtai tukstančių Provence'o gyventojų tai matė. Tik įsivaizdinkite to vargšo gyvulėlio baimę, kad aklai sukęsis apie valandą riestais laiptais ir užlipęs nė nepasakyčiau kiek laiptų, staiga atsidurė ant platformos pilnoj saulės šviesoje; tukstantis pėdų apačioje visas Avignon'as, pertvarai turgavietėje ne didesni kaip riešutai, papos kareiviai prie kazermių kaip raudonos skruzdės, o ten, viršum sidabrinio siulo, mikroskopinis tiltas, kur žmonės šoka ir šoka. Vargšas gyvulėlis! Kokia išgąstis! Visi rumų langai subarškėjo nuo žvengimo, kurį jis paleido.

—Kas pasidarė? Ką jie ten daro? — sušuko geras papa išbėgdamas ant balkono.

—Ak, Šventas Tėve, štai kas pasidarė! Jusų mulas, mon Dieu! kas dabar bus su mumis! Jusų mulas įlipo į varpinyčią.

—Pats vienas?

—Taip, Šventas Tėve, vienas. Žiurėk! Matai ten: jo ausų galai karo, kaip dvi kregždės.

—Galingas Dangau! — sušuko vargšas papa, pakeldamas akis:— Ar jis iš galvos išėjo? Jis užsimuš! Ar tu neisi žemyn, tu niekše sutvėrime!

Pecaire! Jis nieko labiau nenorėtų, kaip eiti žemyn, bet kaip? Apie laiptus nėra kas nė manyti. Jais gali užlipti; bet nulipant žemyn galima šimtą kartų nusisukti sprandas. Vargšas mulas nerimavo. Vaikščiodamas ant platformos su didelėmis akimis pilnomis galvosukio, jis mąstė apie Tistet'ą Vedene'ą.

—Ak, niekše! jei aš išsigelbėsiu, koks tau įspyrimas ryto rytą!

Pamąstęs apie spyrimą, jis atgavo biskį drąsos; kitaip butų nedalaikęs. Antgalo jiems pasisekė nuleisti jį žemėn; bet kiek sunkaus darbo. Atsiėjo vartoti virves ir šriubus. Tik pamislykite, koks pažeminimas papos mului kaboti taip aukštai mosykuojant kojomis ore, kaip peteliškei ant siulo galo. Ir visas Avignon'as į jį žiurėjo!

Vargšas gyvulėlis naktį neužmigo; jam vis rodėsi, kad da vaikščioja ant anos pragariškos platformos, ir visas miestas apačioje juokiasi; paskui jis mislino apie nenaudą Tistet'ą Vedene'ą ir tą spyrimą, kuris jam parengtas sekančiam rytui. Vai, draugai, koks spyrimas! matys dumus Pamperigouste.

Kad jam buvo rengiamas toks nuoširdus priėmimas tvarte, ką, jus manote, tuo tarpu Tistet'as Vedene'as veikė? Jis plaukė Rhone'u, giedodamas, ant vieno papos laivų į Naples'o dvarą gaujoje didžiunų jaunikaičių, kuriuos miestas kas metai siųsdavo pas karalienę Joanną pasimokinti pidlomatijos ir švelnaus pasielgimo. Tistet'as nebuvo didžiunų kilmės, bet papa norėjo atlyginti jam už prižiurėjimą mulo ir įpatingai už darbštumą parodytą gelbėjimo dienoje.

Supraskite, koks buvo mulo apsivilimas sekančią dieną!

—Ai, niekšas! jis ką nors prijautė — manė sau mulas, smarkiai purtydamas skambalėlius: — bet palauk, tu, niekše, sugrįžęs atsiimsi tą spyrimą. Aš tau pataupįsiu jį.

Iškeliavus Tistet'ui, mului grįžo senosios dienos ir senieji papročiai. Quiquet'as ir Beluguet'as daugiau nesilankydavo tvartan. Sugrįžo patogiosios vyno a la Francoise dienos, gerasis upas, ligi pasilsiai ir šokio žingsniai, kad tekdavo grįžti Avignon tiltu. Bet po nelaimės mieste žmonės pasitikdavo jį šaltokai. Jam praeinant pro šalį žmonės kuždėdavo susikišę galvomis, ir vaikai juokdavosi rodydami į varpnyčią. Net nė garbingasis papa nepasitikėdavo tiek savo draugui, kad grįžtančiam sekmadienį iš vyndaržio tekdavo užsnusti ant jo nugaros. Jam vis užeidavo mintis: "O ką, jei aš pabusčiau ten aukštai ant platformės!"

Mulas tą matė ir buvo dėlto nelaimingas, nors niekam nieko nesakė. Bet jei jam girdint kas suminėdavo Tistet'o vardą, jo ilgos ausys suvirpėdavo ir su trumpu nusišypsojimu jis pasiaštrindavo pasagų geležį į bruką.

Taip praslinko septynerį metai. Tų septynerių metų pabaigoje sugrįžo Tistet'as Vedene'as iš Naples'o dvaro. Jo laikas da nebuvo ten pasibaigęs, bet jis dažinojo, kad papos vyriausiasis muštardos padavikas staiga mirė, ir kad jam tokia pozicija išrodė gera, jis labai skubindamas sugrįžo jos prašyti.

Kad šis intrigantas Vedene'as įėjo į didėją rumų salę, Šventasis Tėvas vos pažino jį, taip jis buvo išaugęs ir suriebėjęs. Ir reikia pasakyti, kad papa taipgi nuseno ir be akinių menkai matė.

Tistet'as nenusigando.

—Ką? ar nepažįsti manęs, Šventasis Tėve? Aš Tistet'as Vedene'as.

—Vedene'as?

—Taip, žinai, tas, kuris nešdavo prancuziškąjį vyną tavo mului.

—O, taip; aš atsimenu. Geras vaikėzas, tas Tistet'as Vedeneas. Ir ko jis dabar nori?

—Mažmožėlio, Šventas Tėve. Aš atvykau prašyti... Beje, ar da turi mulą? Ar jis sveikas? Gerai! Aš atvykau prašyti pirmojo muštardos padavėjo vietos, kuris dabar mirė.

—Tu? muštardos padavėjas? Tu per jaunas. Kiek tu metų?

—Dvidešimties metų ir dviejų mėnesių, šviesusis papa. Lygiai penkeriais metais vyresnis už tavo mulą. Palaiminta Dievo ranka! Puikus gyvulėlis. Kad tik žinotum, kaip aš mylėjau tą mulą! kaip aš dusaudavau jo Italijoje. Leisk man pamatyti jį.

—Taip, sunau, tu jį matysi— sako geros širdies papa, labai susigraudinęs:— Ir kad tu taip prisirišęs prie to puikaus gyvulio, tai tu ir gyvęsi arti jo. Nuo šios dienos aš priskiriu tave prie savo asmens už vyriausiąjį muštardos padavėją. Mano kardinolai pakels riksmą, bet tas tik aršiau jiems. Aš pripratęs prie to. Ateik ryto, mišparams pasibaigus, ir mes tau įteiksime urėdo ženklus, prie visų valdonų, paskui aš nuvesiu tave pas mulą, ir tu vyksi su mudviems į vyndaržį. Ha! ha! Dabar eik sau.

Jei Tistet'as Vedene'as džiaugėsi išeidamas iš didelės salės, tai man nėra reikalo pasakoti, kaip jis nekantriai ryt-dienos ceremonijų laukė. Tuo tarpu rumuose buvo kas da laimingesnis už jį ir da nekantresnis; tai mulas. Nuo Vedene'o sugrįžimo iki mišparų tas kraugeringas sutvėrimas nesiliovė kimšęs save avižomis ir spardęs sienas pasturgalinėmis kojomis. Jis taipgi rengėsi prie ceremonijų.

Tad sekančią dieną, kaip tik pasibaigė mišparai, Tistet'as Vedene'as atėjo į Papos rumų kiemą. Visa didėji kunigija buvo ten, kardinolai su raudonais rubais, velnio užtarėjas su juodais aksominiais, kliošto rių perdėtiniai su jų mažomis mitromis, Saint-Agriko bažnyčios dabotojai, violėtiniai gopturai papos namiškių, žemesnieji kunigai taipgi, papos kareiviai pilnuose uniformuose, trys mėtavojančių brolijos, pustelninkai nuo kalno Ventoux su baisiomis akimis ir mažas patarnautojas, kurs eina paskui juos su mažu varpeliu, Flagellantai nuogi iki juostos, raudonveidžiai zakristijonai su rubais tarsi teisdarių — visi, taip visi ten buvo, net tie, kurie padavinėja švęstą vandenį ir uždeginėja ir gesina žvakes. Ak, buvo puikus susirinkimas! Varpai, ugnelės, saulutė, muzika ir, kaip visados, tie pakvaišę tamburinų barškintojai ten ant Avignon'o tilto.

Kad Vedene'as pasirodė, jo išveizda ir gražus veidas sukėlė pasigėrėjimo kuždėsį. Jis buvo puikus Provence'lietis šviesbruvosios rušies, su ilgais plaukais susigarbiniavusiais galuose ir su maža netvarkia barzdyte, kuri buvo panaši į brangios naugės skiedreles, kokios darėsi po jo tėvo, auksakalio, kaltu. Buvo gandų, kad pati karalienė Joanna kartais žaizdavo su ta šviesia barzdele. Ir ponas de Vedene ištikrųjų laikėsi nepaisančiai ir išdidžiai kaipo vyras, kurį karalienės yra mylėję. Tą dieną, kad pagerbti tautą, vietoje neapolitaniškų drabužių jis dėvėjo švarką su rausvu apvedimu a la Provencale ir virš jo kepurės plevėsavo ilga Camargue'os ibio plunksna.

Kaip tik įėjo, muštardos nešiotojas nusilenkė su prakilnum išdidumu ir priėjo prie paaukštinimo, kur jo laukė papa įteikti jo urėdo simbolus: geltono m[illegible] džio šaukštą ir šaprono dažo ž[illegible] poną. Mulas buvo žemai pri[illegible] laiptų, pabalnotas, parengtas kelionei į vyndaržį. Praeidamas Tistet'as Vedene'as meiliai nusišypsojo ir sustojo dusyk ar trissyk draugingai patekšlenti mului per pečius, žiurėdamas pro akių kamputį, ar jį papa mato. Pozicija buvo puiki. Mulas pasinaudojo:

—Šia! ve tau, niekše! Septynerius metus aš tau taupiau!

Ir jis baisingai spyrė, taip baisingai, kad dumai buvo matyt iš tolimojo Pamperigouste'o, sukuriuojantis šviesių dumų kamuolys, kuriame lakstė ibio plunksna — tai viskas, kas liko iš nelaimingo Tistet'o Vedene'o!

Mulo spyrimas paprastai nebuna toks pragaištingas. Bet čia buvo papos mulas. Ir, tik pamislykite! jis tą spyrimą taupino per septynerius metus. Nėra gražesnio pavyzdžio ekleziastinio atkeršinimo.

Vertė V. Stagaras.

Connecticut

Connecticut valstiją apjuosia šios valstijos: Massachusetts, Rhode Island, Long Island ir New York. Žemės plotą užima 4,965 ketv. mylių; sausumos 4,820 ir 145 ketv. mylių vandenio. Kapitolius Hartford.

Connecticut valstijos žemės paviršis yra kalnuotas. Prie jurių prisimuša virš 100 mylių platume. Didžiausi ir svarbiausi uostų miestai yra — New Haven ir New London. Šioj valstijoj yra daug visokių rušių medžių, kaip tai: hikrų, cedrų, walnut, willow, poplar, tamarch basswood, pušų, kadugių, beržų česnų, laukinių vyšnių, šunmedžių ir tt.

Ukio produktai yra daugumoje daržovės ir fruktai. Taipgi daug auginama tabako.

Mineralų šioj valstijoj mažai tesiranda, bet visgi yra geležies rudies, raudonakmenio ir marmoro.

Connecticut valstijoj yra daug išdirbysčių — fabrikų. Didžiausios iš jų yra šios: vario, geležies; audeklinės, šilkinės, vilnonės, taipgi išdirbama laikrodžiai, drukuojamos mašinėlės ir kitokie geležiniai, variniai bei cininiai įrankiai, taipgi daroma kepurės, skrybėlės, gorsetai ir kitokie moterims išdirbimai.

Gyventojų prieš pat didįjį Europos karą buvo priskaitoma į 1,114,756, iš kurių vyrų 563,642, moterų 551,114; baltųjų 1,098,897, juodųjų 15,174. Šioj šalyj gimusių 785,182 ir 329,574, atėjunų, indijonų 152, kinų 462, japonų 71.

J. St—tis.

KLAIPĖDOS KRAŠTAS.

Klaipėdos krašte — Klaipėdoj, Šilutėj, Pagegiuose veikia lietuvių kalbos kursai, kuriuo lanko apie 750 valdininkų. Yra ir daugiau norinčių tokius kursus lankyti, tik mokytojų trukšta.

Ant Rambyno kalno nupiauti visi ąžuolai, kurie buvo lietuvių pasodinti Mažosios Lietuvos susivienijimui su Didžiaja paminėti. Manoma, kad tai yra vokiečių šovinistų darbas.

Nuo kurio laiko Aukščiausian įgaliotiniui siunčiama daugybė prašymų iš Klaipėdos krašto piliečių, prašant suteikti įvažiavimo leidimus ar tai jų giminėms, ar šiaip reikalingiems asmenims. Suinteresuotiems asmenims pranešta, jog jie privalo šiuo reikalu bendrą tvarka kreiptis į atatinkamus Lietuvos Respublikos konsulatus užsienyje.

("Liet. Uk.")

"THE LEAGUE"
Published Eevery Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA.
VINCENT J. SZLIAKYS
Editor.
K. J. PAULAUSKAS
Business Manager.
327 E Street, Boston 27, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS
Savaitinis Laikraštis
Leidžiamas kas Ketvergas
Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
Metams kainuoja (Amerikoje) $2.50
" " Kanadoje $2.75
" " (Užsieniuose) .. $3.00

Entered as Second - Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Apžvalga.

DEŠIMTIES METŲ SUKAKTUVĖS.

Pereitas "Sandaros" numeris buvo "jubilėjinis" — pašvęstas paminėjimui dešimties metų sukakimo nuo įsteigimo "Ateities", kuri vėliau persikrikštino į "Sandarą." Buvo kliutys dėl suvėluoto atsiuntimo jubilėjinių raštų, atidėjimas į šoną jau pagamintų ir raidėmis surinktų raštų, kad duoti vietos vėliau atėjusiems pirmųjų veikėjų atsiliepimams, gaudymas paveikslų ir tt., ir tt. Per šimtus kliučių "Jubilėjinis" numeris atspaudinta su daugybe paveikslų "vidurinės sriovės" veikėjų — ne su visų tų paveikslais, kurių privalė buti, bet su jų didžiumos— su tų, kuriuos galėjome sugriebti. Jubilėjaus numeris išleistas, dabar eilė kuopoms švęsti dešimtmetinį Jubilėjų — kaip kuri kuopa sumano ir kaip kuri išsitesa.

MUS PAMATĖ IŠ TOLI.

Mus dešimtmetinę šventę pamatė iš toli — iš anapus Atlantiko, iš pačios Lietuvos: mus kablegramu pasveikino Valstiečių Liaudininkų Sąjunga ir jos Seimo frakcija, "Varpas," "Atžala," "Lietuvos žinios," "Lietuvos Ukininkas," Mokytojų Profesinė Sąjunga. Šių organizacijų vardu pasveikino mus Bortkevičienė, Grinius, Sleževičius, Vileišis ir Žygelis.

Kita kablegrama su pasveikinimu iš Kauno atėjo nuo buvusio "Sandaros" redaktoriaus Kastanto Norkaus. Tie kablegramai tilpo ant pirmojo puslapio.

PAAKSTINIMAS KUOPOMS.

Matant, kad Lietuvos akys yra į mus atgręžtos, mes privalome pasirodyti, kad ir mums nemažiau rupi mus broliai Lietuvoje. Viena iš pamatinių, gal ir svarbiausia, A. L. T. Sandaros užduotis yra pagelbėti Lietuvai įsitaisyti grynai demokratinę tvarką. Gelbėjom mes savo vienminčiams Liaudininkams Valstiečiams, bet iki šiol musų pagelba buvo per maža. Dešimtį sykių daugiau sušelpus juos ir tai da butų per maža. Per mažai juos paremiame tik dėlto, kad patys nedaug pajiegiame, nes kuopos ir pavieniai nariai, su tamtikrais išėmimais, per mažai susirupinę viešais reikalais. Yra pasišventusių, darbščių vyrų, bet visuomenė pasitenkina tik tuomi, kad "pritaria", "simpatizuoja," bet pati darbu mažai prisideda. Dabar mus sukaktuvės — pagalvojimo ir pasirįžimo laikas. Kiekviena kuopa turi įtempti savas pajiegas iki didžiausios galimybės, kad sujudinti ir tingiausius savo narius ir veikti ko stipriausiai į inercę minią. Mus pagelba Lietuvai yra labai reikalinga, ir ką gi mes galime daug gelbėti Lietuvos demokratiniams elementams, jei mus Politinis Iždas yra pustuštis? Po šių jubilėjų mes privalome netik namie susitvarkyti, išsimokėdami "Sandaros" skolas, bet turime taip sustiprinti Politinį Iždą, kad reikalui parėjus galėtume tukstančiais pažerti pagelbą Lietuvos kariautojams. Mums pritaria didesnė Amerikos lietuvių pusė, tad mokėkime gauti savo pritarėjų sandarbininkavimą; "pritarimu" nieko nenuveiksi, reikia prisidėjimo darbščios rankos. Tik kuopos gali visuomenę įtraukti į darbą, nes tik kuopos turi betarpinį su minia susidurimą. Taigi kuopos ir bus kaltos, jei savo kolionijoj nesujudįs visus lietuvius — dabar, kad Jubilėjus duoda tam progos.

NEGERA SEIME —MUSŲ KALTĖ!

Apsileidę buvome, tad prieš rinkimus į Seimą nepagelbėjome savo vienminčiams gauti daugiau atstovų, ir dabar klerikalų 40 atstovų, sudarydami absoliučią didžiumą, daro negerovę visai Lietuvai. Tie 40 atstovų esą tik 40 rankų, mechaniškai kylančių į viršų, kad vadas parodo sutartą ženklą. 40 vienrankių atstovų, su 40 puslių vietoje 40 galvų. Tokią nuomonę noroms-nenoroms įgyji, kad skaitai "Lietuvos žinių" 280 Nr. sekantį:

> Seime nepaprastas upas, kovos upas. Karštos kalbos pilasi nuo tribunos, ir net referatai balsiau kalba; paprastam upui esant, publikoj tik antrą ar trečią žodį gali išgirsti. Dabar gi viskas girdėti...
>
> Bet nei karštos kalbos, nei ilgiausi ir skaitlinėmis paremti įrodymai dešiniąją Seimo pusę neįtikina: jai užtenka 40 rankų pakėlimo. Jai nesvarbu, kad tuo mindžiojamas ir teisėtumas, ir įstatymai, ir logika. Jau nuo I Seimo pradedant, krikšč. dem. blokas veda 40 rankų politiką, šiandien irgi jie tuo pramintu taku drąsiai žengia pirmyn.
>
> Čia koks tai nepaprastas azardas, neapgalvotas, bet matomai ir nenorįs kaip reikia galvoti.

Negirdėtas išsižadėjimas savo galvos ir protavimo. Skaitykite toliau ir pamatysite, kad tie vienrankiai pusliagalviai išsižadėję ir sąžinės:

> Visa eilė apsilenkimų su Seimo Statutu ir net su Konstitucija buvo dažnai be jokio gilesnio reikalo daroma; valdininkams algų padidinimas, kuriuo mažesniems valdininkams buvo pakeliama 20-30 lt. o aukštesniems — 100-400 lt., neatsižiurint į protestus ir gyvenimo reikalavimus taipogi buvo kokiame tai nesuprantamame azarde priimtas; mokesniais apkrovė ukininkus kaip tik tuo momentu, kuomet šie mokesniai buvo ukininkams visai nepakeliami — bet į 80 nuoš. savo gyventojų vargą nebuvo atsižiurėta; savivaldybės visai sąmoningai ir sistematingai griaunamos, nors žinoma, kad tai vienintėlis musų valstybės gyvas pamatas, gyva parama, nes niekam neateis galvon skaityti tokiu pamatu musų kunigiją.
>
> Pabaigus su savivaldybėms, nes jos jau vos-vos tik kvėpuoja, žengiama toliau: eina liaudininkų areštai, eina Klaipėdos Krašto teisėtų reikalavimų neigimas.

Kaip pas mus elgėsi buvęsis atstovas p. Čarneckis, taip Lietuvoje elgiasi visi klerikalų atstovai seime — dirba partijai, ne Lietuvai. Savai naudai (kaip jie ją supranta) jie paaukotų ir Klaipėdą. Skaitykite:

> Savivaldybės — areštai — Klaipėdos Kraštas: čia visai aiški linija kovos su priešais. Juk savivaldybėse "cicilikai" —taip rašo krikščionių demokratų organas "Tėvynės Sargas"; revoliuciniai liaudininkai, kurie areštuojami einant krikšč. ministerijos valdininkų — valst. gynėjų reikalavimais — irgi "cicilikai." O klaipėdiečiai — liuteriai-eretikai. Juk ten kunigų nėra, ir todėl klaipėdiečiai su dideliu nepasitikėjimu žiuri į musų valdovus. Tai reikia ir ten "kramolą" išnaikinti. O tam geriausias budas jau išmėgintas su a. a. savivaldybėms — butent: neduoti pinigų.
>
> Jiems reikia butinai 9,000,000, nes Lietuvos Vyriausybė iš jų yra paėmusi gan nemažas pajamų sumas, pavydale muitų, akčyžės, iš uosto ir geležinkelių pajamų ir pan. Jų biudžetas labai atsargiai sustatytas, įtrauktos tik butiniausios, veikiančiais įstatymais paremtos išlaidos. Jie eidami Centro pavyzdžiu net 10 nuoš. savo valdininkų yra sumažinę.
>
> Bet neatsižiurint į tai, kad Krašto Direktorija, jei norės įstatymus pildyti, turės nurodytas išlaidas daryti, neatsižiurint į tai, kad formulia Paryžiuje padaryta sutartim (mokėti už paimamus mokesnius konmpensacijos kas mėnesį 300,000 lt.) remtis jokiu budu negalima, nes Klaipėdos statuto projekte, kurs šiandien svarstomas Tautų Lygoje, numatyti daug aukštesnių įvairių pajamų %% Klaipėdos kraštui grąžinimas.
>
> Ir tai tuo momentu, kai Paryžiuje musų Valstybės atstovams tenka išlaikyti sunkią kovą su lenkais dėl musų Klaipėdos. Ar taip turime elgtis su musiškiais?
>
> Juk nesvarbu, kad jie liuteriai. Svarbu, kad jų reikalavimai tikslus ir teisėti. Todėl negalima jiems vieton prašomų 9,000,000 duoti tik 3,600,000.
>
> Šioje kovoje — ar tai butų savivaldybių gvaltavojimas, ar mokytojų-liaudininkų iš mokyklų varymas, ar cicilikų areštai, ar politinėms partijoms (ukininkų sąjungai ir katalikų moterų draugijai) valstybinių pašalpų teikimas, ar katalikiškųjų organizacijų rėmimas, atiduodant joms monopolį kariuomenei maistą pristatyti, ar etatus mažinant nekrikščionių valdininkų išmetimas, nors jie ir butų 5 metus nenuilstamai Lietuvai dirbę — visur matomas vadovaujantis principas: tikslas pateisina priemones.
>
> Taigi taip ir su Klaipėda. Juk taip einant ar neduodama musų priešininkams antivalstybinei propagandai proga — "Jeigu butumėte musų, ne liuteriai — tuomet kits dalykas. Musiškiams kunigams mes algos pridedame nuo 290,000 ligi 1,500,000 — rankų pakėlimu, o liuteriams paprašius vieton 17,200 duoti jiems 50,000 — mes komisijoje atmetame." — Šiuomi "krikščionių" prasitarimu juk ilgai galės mus mušti įvairus priešai. Juk aiškiai tai kalba iš tribunos "krikščionys." Jie pasako ir daugiau: pas jus geri keliai, reikia taisyti? Netaisykite, nes juk ir pas mus netaisomi! Juk tai yra ėjimas iš geros vietos į blogąją.

Nepaisant, kaip svarbu Klaipėdai glausties prie gimtinio krašto — Lietuvos, ir nepaisant, kaip Lietuvai svarbu turėti priėjimą prie marių per Klaipėdą, Lietuvos Seimo klerikaliniai "vienrankiai" stengiasi atstumti Klaipėdą, neaprupindami jos finansais. Dėlko? Tik dėlto, kad Klaipėdos krašto lietuviai didžiumoje yra protestonai, taigi jų šeši atstovai, patekę Lietuvos Seiman, gal ir neitų išvien su klerikalais.

Buvo prikišimų, kad Lietuvos dabartinė valdžia gatava buvo išsižadėti ir Vilniaus. Gal valdžia ir nemanė parduoti Vilnių, bet yra faktas, kad tulas kunigėlių susirinkimas yra nutaręs atiduoti Vilnių su jo apielinkėmis Lenkijai, kad Lenkija, geriau sukatalikintų tą kraštą!

Supraskite — kunigai, kurie ima iš Lietuvos viešojo iždo algas, nutaria atiduoti priešui Lietuvos sostinę. Juk tai šalies pardavimas, įstatų skaudžiai baudžiamas. Tai yra tai, kas angliškai vadinasi **treason.** Vienok tie kunigėliai netik nėra nubausti, bet po senovei ima iš valdžios algas! Ir Seimo didžiuma, tie 40 klerikalų atstovų, to "nemato." Vieni — didžiuma — peržiopli, kad suprasti, kas aplink juos darosi, kiti — vadai — yra seminarijose netekę sąžinės. Lietuvos Seimas privalo buti apvalytas nuo tokių nesveikų gaivalų, nes kitaip netik nesulauksime tikrosios žemės reformos, demokratinių įstaigų, laisv. žodžiui, kalbai ir susirinkimams ir atskyrimo valstijos ir mokyklos nuo bažnyčios, bet galime pajusti, kad neturime nė nepriklausomybės...

SANDARIEČIŲ UŽDUOTIS.

Lietuvos žmonės da vis gyvena tarsi praeitais amžiais. Dar ten laikraščiai ne kiekvienoje grįčioje. Nedoras bažnyčių pavartojimas kreivai klerikalų politikai suklaidino kaimiečius. Šešerių metų klerikalų sloga didžiumai parodė, kad netaip Lietuva tvarkosi, kaip jai reikėtų, bet jie nesupranta, kokių pakeitimų reikėtų. Prieš rinkimus klerikalai paleidžia didžiausią agitaciją per bažnyčias ir spaudintais lapeliais, suverčia savo kaltes ant kitų, ir vėl į Seimą patenka "vienrankiai pusliagalviai." Valstiečiai Liaudininkai neturi pinigų nė ganėtinai plakatų atspausti. Kur jie pasiekia paagituoti, ten jie laimi. Jei sandariečiai prieš rinkimus butų galėję stipriau juos paremti, šiandie nebutų tokio farsinio Seimo Kaune. Apsižiurėkime, kad prie kitų rinkimų butume geriau prisirengę. Musų Politinis Iždas privalo tukstančius po tukstančių siųsti Lietuvon teisingai politiniai akcijai. Jeigu iki šiol snausta, dabar laikas pripildyti Politinį Iždą. Ir reikia PRADĖTI NUO DABAR, KADA ŠVENČIAME DEŠIMTMETINES SUKAKTUVES.

METALINIAI PINIGAI.

Finansų Ministerija rengiasi ateinantį pavasarį pradėti leisti į apyvartą metalinius pinigus. Pinigai bus dirbami iš aliuminijaus, sidabro ir aukso. Iš aliuminijaus bus dirbama monetos 1, 2, 5, 10, 20, ir 50 centų vertės; iš sidabro — 1, 3, 5 ir 10 litų vertės ir iš aukso 25 ir 50 litų vertės. Aliuminijaus pinigų numatoma išleisti vienam gyventojui ligi 10 litų, sidabro — ligi 50 litų. Aukso pinigų skaičius neribuojamas. Išleidus metalinius pinigus, popieriniai pinigai manoma iš apyvartos išimti.

Protesto demonstracija.

Gruodžio 16 d. Kaune įvyko skaitlinga demonstracija prieš lenkų Vilniaus krašte lietuvių mokyklų bei kulturinių įstaigų uždarinėjimą.

Kaip Kvotos Įstatymas Liečia Svetimus Studentus

Naujas Imigracijos Komisionieriaus nutarimas, paliuosuoti studentus nuo kvotos įstatymo, turėtų palengvinti įleidimą į S. Valstijas studentų, kurie dabar atvyksta į musų šalį lankyti musų universitetus, kolegijas ir teknikališkas mokyklas dėl specialio lavinimo. Pereitais metais 7,944 svetimi studentai užsiregistravo Amerikos augštesnio mokslo įstaigose.

Rugsėjo 25 d. Imigracijos Biuras išleido reguliaciją, kuri paaiškina žodį "studentą" ir aprupina atvažiavimą studentų, į Suv. Valstijas nepaisant mėnesinės arba metinės kvotos.

Dėl to tikslo, studentas skaitytas kaipo "įleidžiamas ateivis, kuris jieško laikinio įleidimo į Suv. Valstijas dėl tikslo lankyti pripažintą augštesnio mokslo įstaigą, kaipo reguliariškai užrašytas studentas." Toks ateivis turi parodyti tinkamus prirodymus, jog jis gali ir jau užbaigė planus stoti į pripažintą augštesnio mokslo įstaigą. Stipendijos pripažintos augštesnio mokslo įstaigos, arba kiti prirodymai, kurie rodo, jog ateivis važiuoja į Suv. Valstijas po priežiura svetimos valdžios dėl tikslo tęsti mokslą irgi priimti kaipo prirodymai.

Žodžiai "augštesnio mokslo įstaiga" reiškia kiekvieną universitetą, kolegiją, seminariją, arba kitą įstaigą, kuri siulo akademišką arba teknikališką lavinimą, kurį pripažįsta ir užgiria Darbo Sekretorius.

"Laikinas įleidimas" reiškia nedaugiau kaip vienus metus su supratimu, jog tas laikas gali but prailgintas jeigu ateivis pasiliks studentu.

Visi studentai, kurie laikinai įleisti, sulyg tos reguliacijos, paliuosuoti toms įstaigoms, į kurias ketina stoti, arba tos įstaigos atstovui arba jo valdžios atstovui, kuris yra Amerikoje. Tokia įstaiga arba žmogus ima atsakomybę pranešti imigracijos viršininkui kada ateivis, kuris laikinai įleistas sulyg to įstatymo, sustoja buti studentu toje įstaigoje, į kurią stojo.

Imigracijos inspektoriai įleidimo uostuose turi tuoj pranešti imigracijos komisijonieriui Washingtone, kuomet ateivis įleistas po tuo įstatymu. Turi pranešti vardą studento, jo tautą, dieną įleidimo, vardą ir vietą įstaigos į kurią mano stoti, vardą įstaigos arba žmogaus, kuriai arba kuriam mokinys perduotas, ir visus kitus faktus, kuriuos inspektorius mano, jog svarbus. Viskas turi but pranešta imigracijos komisionieriui Washingtone.

Ypatingos svarbos yra aprupinimas įstatyme, sulig kurio galima spręsti Europoje ar atvykstantis studentas bus įleistas. Studentas savo šalyje gali paduoti Amerikos konsuliui mokslo kvalifikacijas arba planus įstoti į augštesnio mokslo mokyklas Suv. Valstijose. Tie aficieriai per oficiališkus kelius ištyrus aplikanto kvalifikacijas, ir jeigu pertikrintas, jog aplikantas tikras studentas ir jo plianai tinkami, jis rekomenduos jo laikiną įleidimą Darbo Sekretoriui, kuris priims tą rekomendaciją ir žmogaus dėl kiekvieno studento turėtų prašalinti tuos nepatogius patyrimus, kuriuos svetimi įleis tokį ateivį.

Tas faktas, jog, ar studentas bus įleistas ar ne, gali but nutartas prieš jam apleidžiant savo namus, yra svarbus. Turėtų prašalinti vargus tų studentų, kurie atvyksta į musų šalį be užtektinai pinigų už augštesnį mokslą. Ir atsakomybė įstaigos arba studentai turėjo praeityje. Neturėjimas užtektinai pinigų, ligos, prastas žinojimas anglų kalbos ir panašus atsitikimai, perdaug privertė tinkamus studentus sugrįžti į savo šalis ir baisiai pykti ant Suv. Valstijų. Šitas naujas imigracijos įstatymas turėtų žymiai palengvinti Europiečių pasinaudojimą Amerikoniškų progų dėl augštesnio mokslo.

F. L. I. S.

Keršto ar Išminties Politika

Lietuvių gimnazijos uždarymas Švenčionyse sukėlė audrą protestų Kaune ir visoj nepriklausomoj Lietuvoj. Kitaip ir negalėjo buti. Varšava pertoli nuėjo savo priespaudos politika, patekusių į jos rankas kitataučių atžvilgiu. Matydami visas baisenybes ir priespaudas Vilniaus krašte, mes negalime tylėti. Musų pareiga yra atkreipti domę Tautų Sąjungos ar kitokių įstaigų. Barbarų gadynė juk pasibaigė Europoj. Žmonės išmoko naudoties ir branginti laisvę politinę ir kulturinę. Atsiranda tiktai Lenkija, kuri despotiškai elgiasi su savo žmonėmis, kalbančiais kitaip negu ji norėtų. Lietuvos pareiga pakelti balsą ir užprotestuoti prieš visą pasaulį. Visuomenė tokį valdžios žygį nuoširdžiai paremtų. Vienok ne visi gal sutiktų su tomis priemonėmis, kurias siulo kaikurios organizacijos, pagautos mitingų karščio. Jų manymu reikėtų daryti tas pats su Lietuvos lenkais, ką Lenkija daro su lietuviais Vilniuje. Akis už akį, dantis už dantį. Nors šioks metodas turėtų laikinos įtakos į pagerinimą okupuotų lietuvių buvio, vienok jis atneštų daug žalos musų valstybės ateičiai ir supainiotų patį Vilniaus atvadavimą. Ir dar daugiau. Taip elgdamiesi mes suteiktume Varšavai ne smugį, bet laimėjimą. Štai kodėl. Vilnijos gyventojai yra lietuviai, arba mažiausiai lietuvių kraujo. Žinoma, aš čia neįdedu žydų ir ateivių iš svetur. Jeigu Lenkija juos persekioja — tai mes sakom, jog ji persekioja lietuvius. Dabar kas dėl Lietuvos lenkų, tai klausimas visai kitaip stovi. Mes gerai žinom, jog jie didesnėj daugumoj irgi yra lietuvių kilimo ir kraujo, tiktai priepuoliais pasisuvinę svetimą kalbą. Dabar, matydami, kad Varšava persekioja Vilnijos lietuvius, mes imtumem ir spaustumem tuos Lietuvos lenkus, kurie pamažu ima grįžti prie tikrosios tėvynės. Kas išeitų tuomet? Nagi nesąmonė, absurdas. Tas viskas reikštų, jog pagerinimui savo brolių buvį, turime kankinti tuos pačius savo brolius, tiktai kitoniškoj vietoj gyvenančius. Lenkiškai kalbantieji Lietuvos gyventojai yra lietuviai. Jeigu juos imtumem persekioti, tai aišku, kad jie pradės žiurėti į Varšavą ir atsisveikins visiems laikams su Lietuva. To Varšava tiktai ir laukia.

Štai kodėl nėra prasmės laikyties politikos dantis už dantį, akis už akį. Musų krašto interesai žymiai nukentėtų ir pačioj valstybėj įneštumem sujrutę. Kuo yra kalti lenkiškai kalbantieji Lietuvos piliečiai, kad Varšava persekioja lietuvius Vilniuje? Ar jie iššaukė visas tas baisenybes? O vienok norėdami panaudoti keršto politiką, turime atsakyti į šiuos klausimus, kitaip mes nusidėtumem prieš pamatinius teisingumo principus.

M. V-la.

Kazysir Dėdė

—Klausyk, Kazy, aš norėčiau žinoti, kodėl tu mano paveikslą neįdėjai į "Sandarą"; ten tiek paveikslų yra pridėta, o mano nėra.

—Mano irgi nėra. Tai kasgi kaltas, kad neatėjai su manim pasikalbėti? Jei butum atėjęs, tai mudviejų abiejų butų buvę. Tai kurgi buvai, Dėde, kad tavęs niekur nebuvo matyti?

—Nagi, vaike, visą laiką praleidau namie. Mat žinojau, kad tu, išleisdamas savo tokią gazietą, buvai užimtas, tai nenorėjau tave baderiuoti. Na tai kaip, vaike, praleidai savo jubilėjų? Ar jus, taip kaip mes, irgi atliekate išpažintį iš viso gyvenimo per jubiličkas šventes?

—Visai ne, Dėde. Mes sulaukę savo jubilėjų arba sukaktuves jokių išpažinčių nedarome ir visai nematome reikalo. Mes tik darome draugiškus visuomeninius susirinkimus, kuriuose paminime savo praeities nuveiktus darbus; apkalbame, kiek tie musų darbai yra suteikę naudos lietuvių visuomenei ir Lietuvai. Tą viską apkalbėję, išsiskirstome su kilta dvasia, kad ateityje dar energingiau varyti pradėtąjį darbą labui žmonijos ir musų tėvynės Lietuvos.

—Tai pasakyk man, vaike, kągi svarbaus jus esate nuveikę per pereitus 10 metų?

—Labai daug, Dėde. Tiesiog sunku yra tas viskas išaiškinti. Visųpirmiausia, tai musų leidžiamas laikraštis, nežiurint su kokiais priešais susitiko, skelbė teisybės žodį auklėdamas lietuviuose laisvos demokratijos dvasią. Nors tas darbas buvo gan sunkus, bet jis davė gan gerus vaisius, nes šiandieną, švęsdami savo sukaktuves, švenčiame budami bendra šeimyna, susidedanti iš kelių tukstančių idėjos draugų, kurie šiandien yra geriausi Lietuvos piliečiai. Taipgi tas skaičius žymiai kasdiena vis didėja, kas parodo, kad lietuvių visuomenė suprato Sandariečių teisingus siekius prie darbo žmogaus gerovės. Negana dar to, pavažinėk po lietuvių kolionijas, visur rasi Sandariečių įrengtas mokyklas kaip augantiems vaikučiams, taip ir suaugusiems. Priegtam visur rasi Sandariečių rengiamus vakarus, kur buna perstatomi sceniški veikalai, kur skamba lietuviškos žavėjančios dainos, kas parodo, kad kulturiniame darbe Sandara daug ką yra nuveikusi.

—Kaslink teatrų ir dainų, aš, vaike, nieko nesakau, bet man labai nepatinka, net ir musų gazietos apie tai jau rašė, kad jusų Sandaros Tėvas Dr. Šliupas yra labai didelis bedievis ir Lietuvoje platindamas bedievybę sako, kad žmogus išsivystė iš monkės! Tas, vaike, tai jau perdaug yra. Tai yra didžiausias įžeidimas katalikiškų jausmų...

—Nereikia, Dėde, įsižeisti dėl tokio pasakymo. Šiandieninis mokslas tą parodo, kad per metų eonus, nuo kada pasaulyje yra užsilikę šioki-toki žemės sluogsniuos žymiai, visiškai yra persikeitus ant žemės gyvenanti visoki gyvybė: vieni žuvo; kiti, visai nauji, gyvi gamtos tvariniai atsirado. Šiandieniniai mokslinčiai, betyrinėdami iš žemės iškastas liekanas, užsilikusias labai nuo senų amžių, atranda, kad kadaise buvo ore lakstanti sutvėrimai, kurie savo didumu viršija dabartinius didžiausius gyvunus, vaikščiojančius ant žemės ir sykiu atranda, kad dabartinis žmogus kadaisia buvo visai kitokios iššiuros, negu kad dabar yra.

—Tai tu, vaike, pritari tam, kad šiur žmogus išsivystė iš monkės?.. Jeigu, vaike, žmogus yra išsivystęs iš monkės, tai pasakyk man, kodėl žmogus neturi uodegos?

—Štai tas ir yra, Dėde, kad per pereitas tukstančių metų eiles, kada apie musų žemę keitėsi klimatas, tai ir gimė naujos gyvybės arba užsilikusios senosios tobulinos, vystėsi. Tad ir žmogus, jei yra užsilikęs kaipo gyvunas nuo senų amžių, dalinai pasikeitė ir tokiu budu galėjo numesti savo vuodegą, jei ją kada turėjo. Bet mums, Dėde, apie tai nėra reikalo ginčytis, nes tu tuoj gali užsigauti.

—Kaip sau nori, vaike, bet kaip aš žiuriu, tai jus, bedieviai, vistiek imate viršų. Man taip atrodo, kad su jumis reikės gerai susiimti arba tiesiog apskelbti karę, o jei ne, tai jus, vaike, visus paversite į bedievius.

—Joki bedievybė mums, Dėde, nerupi. Musų yra tikslas, kad kiek galima daugiau skleisti apšvietą ir žmonių susipratimą.

—Tame ir bėda, vaike. Kaip tik žmonės pradeda skaityti jusų gazietas, tai ir pradeda prasimanyti visokius daiktus ir netikėti, ką kunigai sako.

—Kaip tik tuomi ir reikia džiaugtis. Jeigu žmogus pradeda apsišviesti ir protauti, tai jam tas yra butinai reikalinga. Tada žmogus pradeda atrasti, kur teisybė ir jį aklai neišnaudosi.

—Aš su tavim, vaike, šiandien daugiau nešnekėsiu. Geriau eisiu namo ir save gerai apsižiurėsiu, ar nėra kokios žymės, kad iš monkės išsivystęs.

JUOZAS VALUTIS

Užpalių paštas, Utenos Apskr., Rimiškiai, Lithuania.

JIEŠKAU susipažinimui ir apsivedimui Lietuvaitės. Esu 20 metų, studentas elektrotechnikos. Laiškus su paveikslais siųsti šiuo antrašu:

PITTSBURGH, PA.
Vilniaus Vadavimo Komiteto Pranešimas.

Šiuomi norime paskelbti lietuvių visuomenei, jog susitvėręs Vilniaus Vadavimo Komitetas pasistatė savo tikslu veikti tiktai musų sostinės Vilniaus gerovei ir lietuvių stiprinimui tame mieste lygiai kaip ir visoj okupuotoj Lietuvoj. Pirmiausia jis rupįsis sušelpimu Vilniaus lietuvių našlaičių ir prieglaudų; paskiau, jeigu lėšos pavelįs, rems ir mokyklas, kurios tenai miesteliuose ir kaimuose auklėja vaikus lietuvių dvasioj ir gina juos nuo sulenkinimo. Dėsime visas pastangas, kad Vilniaus krašto liaudis lietuvių kilimo ir dvasios nepatektų į Varšuvos nagus, bet grįžtų prie savo tėvynės, kuri juos gynė ir išauklėjo. Žinoma, musų veikimo pasisekimas priklauso ne vien nuo mus. Jeigu Amerikos lietuviai parems Vilniaus Vadavimo Komitetą, jis galės nemažai prisidėti prie atvadavimo brangios sostinės nuo lenkų jungo. Pasiliuosavom bendromis pajiegomis nuo Rusų imperijos, o paliuosuoti Vilnių nuo Lenkijos bus daug lengviau. Tik reikia darbo ir pasišventimo.

Vilniaus Vadavimo Komitetą Pittsburgh, Pa., sudaro šie asmenys:

J. A. Katkus, Pirmininkas, 1219 Beaver Ave. N. S.

D. Kvietkus Vice-Pirmininkas 10 Carson St., S. S.

A. Bernotas, Iždininkas, 2128 Laurel St., N. S.

M. Vaidyla, Sekretorius, 826 Ridge Ave., N. S.

A. Juozapavičiutė, Iždo glob. 1508 Metropolitan St.

Petronėlė Mizgelytė, Iždo gl. 1436 Sheffield St.

Deleware

Deleware valstija apjuosta šiomis valstijomis: Pennsylvania, Deleware River ir įlanka, Atlantic'o jura ir Maryland'o valstija. Žemės plotą užima 2,370 ketv. mylių; sausumos 1,965 ir vandenio 405 ketv. mylių. Kapitolius Dover.

Deleware valstija lietuviams yra daug girdėta, nes toj valstijoj yra inkorporuotos keletas lietuviškųjų korporacijų, kaip tai Liet. Amerikos Pramonės Bendrovė ir kitos, į kurias lietuviai nemažai yra sudėję pinigų.

Deleware valstijos beveik ištisai lygus žemės paviršis, tik šiaurinėje dalyj kiek kalnuota, yra nemažai ir pelkių, bet jos neša naudą gyventojams. Šioj valstijoj yra didelių girių. Dirbamos žemės virš 10/13 valstijos.

Deleware valstija pagarsėjusi ir tuomi, kad čia auginama daug pyčių (peaches) (persiškų slyvų). Po to seka kitokie fruktai, kaip antai obuoliai, kriaušės, slyvai ir cidonijos (quinces).

Šioj valstijoj didžiausia industrija agrikultura ir laivų statymas. Oras minkštas.

Gyventojų prieš pat didįjį Europos karą buvo priskaitomo į 202,322. Vyrų 103,435 ir 98,887 moterų; čia gimusių 184,830 ir 17,492 atėjunų; baltųjų 171,102, juodųjų 31,181, indijonų 5, kinų 30, japonų 4.

J. S—tis.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 So. Broad Street
Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokes ligas) IR CHIRURGAS (daro visokes operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 ki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

KIEKVIENAS SUSIPRATĘS LIETUVIS PRIKLAUSO PRIE A. L. T. SANDAROS.

Komp. M. PETRAUSKO koncerte, New Britaine, 27 d. sausio, P. M. dalyvaus Anelė Salaveičikiutė, Marė Maloškaitė, Jonas Prusalaitis ir kiti.

Waterbury, Conn. 24 d. vasario (nedėlioje), dalyvaus tie jau artistai, ką ir New Britain'e ir prof. Morra.

KREIPDAMĖSI Į BILE ĮSTAIGĄ, FIRMĄ AR ŠIAIP BIZNIERIŲ, PAŽYMĖKITE JOG SUŽINOJOTE "SANDA

SANDARIEČIAI, PAMINĖDAMI MUSŲ ORGANIZACIJOS DEŠIMTIES METŲ SUKAKTUVES, UŽRAŠYKIME "SANDARĄ" SAVO DRAUGAMS LIETUVOJE.

PAIN-EXPELLER
PLAČIAI PAGARSĖJĘS LINIMENTAS
Naudojamas nuo diegiančių sąnarių ir muskulų.
Nuo skausmų krutinėje ir pečiuose.
Kuomet reumatizmas jusų muskulus sutraukia į mazgą.
Nuraminimui dribančių, durančių neuralgijos gnaibymų.
Nuo išnarinimų ir nuo šimų.
Nuo diedlių ir skausmų.
Patrinkit juomi — Pravys skausmą tuoj.
Visuomet laikykite bonką po ranka—nickuomet negalit žinoti, kada jis jums bus reikalingas.
35c. ir 70c. už bonką aptiekose.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

TIK ATSPAUSDINTĄ
Knyga dėl Piano solo, turinti 25 skirtingus lietuviškus šokius lengvai sutaisytus. Kaina tik 75c. su prisiuntimu.
GEORGE & VITAK MUSIC CO.
4639 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Kita Didelė Bibliška Meilės Pasaka Scenoje

Samsona ir Delila

Diejų Aktų, Šešių atidengimų Bibliška tragedija iš žydų klaidžiojimo ir vargo dienų.

Stato Scenoje A. L. T. Sandaros 18 kuopa,
NEDĖLIOJE, SAUSIO-JAN. 20 D., 1924 METUOSE.
Lietuvių Svetainėje, 6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Įžanga 50c. ir 75c., ant šokių vyrams 50c., moterims 35c.
Vaikams įžanga 15c. Durįs atdaros nuo 4, pradžia 5 val.

Sansonas buvo garbus Biblijos narsuolis smarkiai teriojęs savo tautos, Izraelitų, spaudėjus, Pilistėnus. Jisai norėjo išliuosuoti Izraelį iš verguvės. Jis likęs Izraelitų vadu rengiasi atliuosuoti savo tautą iš nelaisvės, tuo tarpu Pilistėnai rengia jam mirtį. Bijodami stoti akis į akį, visaip tyko pagauti. Kada jis susipažįsta su Delila ir ateina pas ją meilautis, Pilistėnai gauna progą Samsoną pagauti į savo kilpas, priversdami Delilą išgauti kame Samsono spėkos paslaptis yra. Ši tragedija nėra religiška ar prieš-religiška, tik graži meilės pasaka iš Samsono ir Delilos pažinties kilusi, ir eina didelė kova kada Delilos tėvai perša jai saviškį, o ji pamilus Samsoną ir rengiasi su juo išbėgti, bet jis suimamas, ir ji nespėja.

Širdingai užkviečiame Visus **RENGIMO KOMITETAS.**

NUBAUSTAS!

ŠIS mažas vaikas išdykavo, todel jo motina pareiškė, kad jis negaus nė trupučio.
BAMBINO
Įreg. S. V. Pat. Biure.
Matai ką jis daro!
Palauk, kuomet jį sugaus motina!
Motinos, nebauskite savo vaikų neturėjimu Bambino po ranka, kuomet jie to reikalingi. Jei jie išvemia dalį savo maisto, turi vidurių diegimą, išpūtimą, viduriavimą—duokite jiems Bambino be jokio atidėliojimo. Tie nemalonųs simptomai pranyks taip greitai, kaip greitai jų sistemą perims šitas nepavojingas, pasekmingas vidurių paliuousuotojas.
Kaina 35c. aptiekose
KUDIKIAI MĖGSTA JĮ! JIE NET PRAŠO DAUGIAUS!
F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., BROOKLYN, N. Y.

Apšvieta yra didžiausis žmogaus turtas

"SANRADOS" knygyne dabar gaunamos šios knygos:

A. L. T. SANDAROS Principai ir Programas. Parašė Albinas Rimka. Pusl. 32. ..... 10c.
AMERIKIEČIAI LIETUVOJE. Labai naudinga knygutė. Parašė V. Vencienė, pusl. 58 ..... 25c.
ANDERSONO PASAKOS. Čia telpa 11 gražių pasakaičių su paveikslais papuoštų. Lietuvių kalbon išguldė P. Nerys. Pusl. 82. ..... 25c.
AUKSO VERŠIS. Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenos Mylėtojas. Pusl. 35 ..... 15c.
A. STRAZDO RAŠTAI. Su autoriaus biografija ir paveikslu. Kaina 25c
BAUDŽIAVA LIETUVOJE. Pusl. 76 ..... 10c.
BARBORA UBRIKA arba Klioštorius ir Jezuitai. Pagal oficialius rekordus parašė W. L. Clark, sulietuno A. J. Karalius, M. D. Čia atidengiama visas šaltinis klioštoriaus nedorybių, labai akyvas skaitymas. Pusl. 118 ..... 50c.
CHEMIJA. Su daugybe paveikslų, 116 pusl. ..... 25c.
DEŠIMTS METŲ Tautinės Kulturos Lietuvoje. Nuo 1905 iki 1916 m. (Be apdarų 25c. Su apdarais .... 50c.
DVASIOS GYVENIMO MEKANIKA. Su paveikslais, 148 pusl. (Be apdarų 35c.) Gražiuose apdaruose .. 60c.
DANGAUS AUKŠTUMAS ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis ir daugelis visokių naudingų žinių, su daugel visokių paveikslų. Pusl. 150 ..... 20c.
EILĖS-DAINOS. Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės dėl deklamavimo. Pusl. 32 ..... 20c.
FRANCIJOS REVOLIUCIJA. Parašė M. Avietėnaitė.
GYVENIMO VERPETE. Drama penkių veiksmų. Parašė Bl. Kadagutis. Pusl. 77 ..... 45c.
GEOLOGIJA. 144 pusl. ..... 25c.
JONO JONYLOS VEIKALAI. Trys tomai. Gražiuose audeklo apdaruose $1.50
KAIP ŽMOGUS GYVENO ant žemės. 47 pusl. ..... 10c.
KĄ DARYTI, KAD SVEIKI BUTUME ir ilgai gyventume. Pusl. 32. ..... 10c.
KAIP JAPONAI GYVENA DABAR. Parašė Dėdė. Puslapių 48 ..... 10c.
KEISTUTIS. Tragedija V aktuose, 101 pusl. ..... 30c.
KULTUROS ISTORIJA. Trys tomai su daugybe paveikslų. (Be apdarų $2.00.) Su apdarais ..... $3.50.
KANDILAS. Parašė Voltaire, lietuvių kalbon vertė Karolis Vairas, "Dirvos" išleistas, puiki apysaka $1.00.
LENKŲ SĄMOKSLAS LIETUVOJE. Su Lietuvos žemlapiu ir paveikslais. Istorijos dokumentas. .... 60c.
LIETUVOS ISTORIJA. M. Šalčius, 100 pusl. ..... 50c.
Gražiuose apdaruose ta pati ..... 75c.
LIETUVOS ALBUMAS. Didelė paveikslų knyga, kurioje telpa daugybė paveikslų visų įžymiausių Lietuvos veikėjų. Pusl. 485 ..... $5.00
LITHUANIA in Retrospect and Prospect, angliškai parašė Dr. J. Šliupas. Pusl. 97 ..... 25c.
LYTIES MOKSLAS. Parašė A. J. Karalius, M. D. Yra neapsakomai kiekvienam naudinga daktariška knyga, pusl. 394, tvirtuose skuros apdaruose $7.00
LIETUVOS LAISVĖ. Trumpa peržvalga Lietuvių tautos politikos. Parašė Dr. J. Šliupas. Pusl. 47 ..... 10c.
MASKOLIŲ DARBAI KRAŽIUOSE. Labai naudinga pasiskaitymui knygelė. Pusl. 15 ..... 15c.
MAŽAS MUZIKOS ŽODYNĖLIS. Tankiausiai vartojamų žodžių paaiškinimai anglų ir lietuvių kalbose 32 pusl. Kaina ..... 25c.
PRABENGTIS Lietuvių Tautos Senovėje. Parašė Dr. J. Šliupas. Kas nori susipažinti su Lietuvos praeičia, kiekvienam naudinga perskaityti. Pusl. 46 .... 25c.
PASKAITA Amerikos Lietuviai ir Lietuvas. Ši knygutė nušviečia visą Amerikiečių lietupių veikimą Lietuvos laisvės reikaluose. Pusl. 25 ..... 10c.
PASNIKAI LIETUVOJE. Parašė K. Stiklius. ..... 05c.
ŠIENAPIUTĖ. Vieno akto operos Libretto. Žodžiai K. Jasiukaičio, muzika Miko Petrausko. Pusl. 24 ..... 10c.
PASKAITOS IŠ BIOLOGIJOS IR BAKTERIOLOGIJOS, su daugybe paveikslų, 172 pusl. (be apd. 50c.) su gražiais spalvuotais apdarais ..... 75c.
SVETIMOJ PADANGĖJ Pasaulio Verpetuose, Eilės dainos ir prietikiai du šimtai eilių parašė A. J. Jokubaitis. Pusl. 200 ..... $2.00.
ŠIRDIS. Iš Italų Edmundo de Amici, vertė M. Grigonis, 362 pusl. (Be apdarų $1.00) su gražiais auksuotais ir spalvuotais apdarais. Kaina $1.50
SOCIALIZMAS IR DARBININKŲ KLAUSIMAS 39 pusl. ..... Kaina 10c.
SERGĖKITE AKIŲ APVILKIMĄ. Pusl. 11 ..... 05c.
TRACHOMA arba sergėkite akis. ..... 10c.
Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveikslėliais. Pusl. 75 ..... 40c.
TECHNIKOS STEBUKLAI. Su daugybe paveikslų 142 pusl. (be apdarų 25c.)Su gražiais apdarais .. 50c.
VISAS SVIETAS. Žemė, kalnai, vanduo, upės žmonės miestai, statistikos žinios. Sutaisė P. Mikolainis. .. 25c.
VĖLIAVOS AKYVAIZDOJE. Francuziškai parašė
Užsisakant knygas, kartu reikia ir pinigus prisiųsti ant kančiu adresu:
Jules Verne. Liet. kalbon vertė J. A. Chieliauskas. Labai įdomus skaitymas. Pusl. 212 ..... 75c.
VANDUO ANT ŽEMĖS, po žeme ir viršuje žemės. .. 10c.
VINCO KUDIRKOS RAŠTAI. Šeši tomai (paskirais tomais neparduoda) . Kaina ..... $6.00.
ŽMOGAUS PAREIGOS. Parašė Giuzeppe Mazzini, vertė V. K. R. Kiekvienam žmogui reikia žinoti savo pareigas ir perskaityti šią knygą. Pusl. 245 ..... $1.00
ŽIVILĖ, Duktė Karijoto. Tragedija V aktuose, labai tinkama musų scenai, 118 pusl. ..... 20c.

NAUJOS KNYGOS IŠ LIETUVOS.

KELIONĖ APLINK PASAULĮ Per 80 Dietų. Parašė Jules Verne. Vertė J. Balčikonis, 228 pusl., didelio formato su iliustruotais viršeliais ir su pavaikslais, kaina $1.00
KAUNO ALBUMAS. Su 50 Kauno miesto vaizdų, 62 puslapių. Kaina tik $1.00
LIETUVOS ĮSTATYMAI. Surinko teisininkas A. Merkys, suredegavo Vyriausiojo Tribunolo Pirmininkas A. Kriščiukaitis. Pirmas leidinys iki 1922 m. balandžio 20 d. Labai didelė knyga 1032 puslapiai, kietais popieros viršais ..... $3.00.
PALYDOVAS. Labai turininga knygutė, su daugybe visokių informacijų apie Lietuvos valstybės visą padėtį. Labai naudinga kiekvienam grįžtančiam arba kad ir čia gyvenančiam. Knygutė iš 112 puslapių, tvirtuose audeklo apdaruos, su Lietuvos žemlapiu ir Kauno miesto planu. Kaina tiktai ..... 50c.
PAJUDINKIME VYRAI ŽEMĘ! Parašė vengriškai Maurikis Jokai, trumpai atpasakojo lietuviškai Aišbė. Labai puiki apysaka, 116 puslapių, kaina ..... 75c.

"SANDARA" Book Dept., 327 E St., Boston 27, Mass.

"SANDARA"
327 E St., So. Boston 27, Mass.

Lietuviai Amerikoje

NAUJŲ METŲ LAUKIANT. PAVYKO SURENGTI VIEŠA VAKARIENĖ.

Dalyvavo visokių pažiurų lietuviai.

BRIDGEPORT, CONN. Kadangi spaudoj tik retkarčiais pasirodo iš šios kolionijos Lietuvių veikimo, tad gal yra manoma, kad Bridgeporto lietuviai apmirę letargo miegu, ar jau nieko neveikia.

Bet tai visai ne taip yra tarpe šios kolionijos lietuvių. Čia pusėtinai darbuojasi įvairiais budais, bet kad atskirose grupėse, tai stokuoja rašytojų, kurie apipieštų musų veikimą spaudoje.

Lietuvių Jaunuomenės Draugija sumanė ir surengė viešą vakarienę, kurioje galėjome visi draugiškai pasilinksminti, tad ir pasirinko atatinkamą laiką, — prieš Naujus Metus vakare, kaipo pabaigiant senuosius ir laukiant Naujų Metų.

Šitoj viešoj vakarienėj dalyvavo skaitlingas lietuvių burys, gal apie 200 ypatų. Šioj kolionijoj tai dar pirmą sykį tokis pokilis įvyko. Kas svarbiausia, tai šis vakaras susidėjo iš įvairių srovinių žmonių: buvo klerikalų, komunistų, tautininkų ir socialistų, ką liudija trumpos vietinių prakalbėlės, kurias vakaro vedėjas A. Velečkis, suteikė progą pratarti keletai susirinkusių —tai buvo kiekvieno skirtingi išsireiškimai. Vieni vadino klausytojus svečiais, kiti tautiečiais, kiti darbininkais, o kiti net ponais, bet vis įvairus išsireiškimais ir prakalbėlės suteikė didelį įspudį tarpe dalyvavusiųjų ir parodė, kad tokio turinio vieši parengimai, kur galima visiems dalyvauti, teikia tvirtesnį draugiškumą ir neša naudą musų vietos lietuvių tarpe. Iš ko pasirodo, kad galim palikt užpakalyj savo asmeniškus įsitikinimus ir partyviškumus, mes galim visi susiėję iinksmintis ir pasidalinę mintimis, jeigu tik surengta pramoga atatinka ir tarnauja lygiai visiems.

Programo išpildyme dalyvavo gerb. Strumskiai ir gerb. Morkus iš Brooklyn, N. Y., kurie jau plačiai pagarsėję dainininkai. Gerb. Strumskienė ir gerb. Morkus, akompanuojant gerb. Strumskiui, padainavo keletą dainelių iš Lietuvių poezijos, kas pilnai patenkino klausitojus.

Iš vietinių jaunų artistų, kurių čia turime keletą irgi atliko keletą punktų: p-lė Staponaičiutė pijanu paskambino, J. Baranauskėlis ant smuiko pagriežė keletą griežimėlių, dvi jaunos Bakuniutės — viena pijanu skambino ir padainavo dainelę, o antra, visai mažytė, bet pilnai išsilavinus šokikė, pašoko keletą įvairių šokių, V. Stankevičiutė, pianu paskambino. Gerb. G. Dulbis, kuris yra išsilavinęs prie bevielinio telefono — Radio, tam vakarui įsteigė Radio, kur turėjo progą išgirsti iš tolimesnių miestų koncertus.

Gerb. Strumskis prakalbėjo keletą žodžių, pasakydamas, buk jis esąs prašytas Brooklyno veikėjų pranešti Bridgeportiečiams, kad paskutiniu laiku atsilankė iš Lietuvos trįs studentai, kad gauti aukų nuo Amerikos lietuvių įsteigti namą Kaune, kur kaimiečiai studentai galėtų gyvenimui prieglaudą turėti, tai yra vidurinės sriovės idėjų. Kadangi šiuo laiku yra blogos aplinkybės studentų gyvenime Kaune, tad pastarasis ragino, kad jiems atsilankius ir Bridgeportiečiai tinkamai priimtų ir suteiktų paramą.

Vakaro vedėjas, A. Velečkis, gal ir aplenkė kaikuriuos programo punktus, kur buvo proga dar ir daugiau kas suteikti klausytojams ir galima buvo paduoti sumanymas, kad parinkus aukų kokiam nors fondui ar tikslui, kurių mums visada reikalinga yra.

Bet gi, abelnai, visas vakaras pavyko pilnai užganėdintai.

Linkėtina, kad tankiau tokios pramogos pas mus butų, kas suvienytų ir sudraugintų vietos lietuvius.

Dalyvis, A. S.

PASARGA LAWRENCE'O ORGANIZACIJOMS.

Meldžiame, kad ant sausio 27 d. 1924 m. nieko nerengtumėte, nes yra rengiama A. L. T. Sandaros vietinės 12 kuopos prakalbos, kuriose bus visuomenei kas nors svarbaus išgirsti. Minėtos prakalbos jau ir taip sykį yra perkeliama: turėjo buti praeito gruodžio 23 d., bet mus bažnytiniai tautininkai mus prakalboms užlindo už akių, ir mes turėjome savasias atidėti ant sausio 27 d., nors viskas buvo jau surengta, ir tokiu budu mes turėjome išlaidų. Lai buna ant toliau aiškesnis supratimas, ir vieni kitiems už akių nelysti, nes tai yra negražu.

Komisija.

Komunistai ir Vištos

Misteriškas sąryšis tarp vištų ir komunistų.

PITTSBURGH, PA. Pavarčius lietuviškus laikraščius vis randi žinučių, kad kokiu misterišku budu lietuviai komunistai surišti su vištomis. Ir Pittsburgas neliuosas nuo to. Keli metai atgal čia vienas komunistas išgvoltavojo vištą, užką buvo areštuotas, ir kaip tik ištruko iš policijos, tai ir iš Pittsburgo išruko. Dabar vėl vienas komunistas papasakojo, kaip komunistai skilo dėl vištos. Nutarta "brangiai" Rusijai rinkt aukas, ir kad geriau įtikus komisarams žydeliams, tai nutarta rinkt vištas (mat žydai geriausia vištieną mėgsta). Bet pirmiausia nutarta gerai nupenėt, o paskui siųst į Rusiją. Buvo apsiėmęs vištas lesint F. T., bet algą paėmė J. B., iš ko kilo skandalas. Ir dabar tarpe Pittsburgo komunistų eina didžiausia kova, o tos kovos priežastis višta. Vieni rėkia, kad už lesinimą neužmokėta, kiti rėkia, kad da nemokėta už arbatą, kuri per slaptus mitingus buvo išgerta.

Vienos bėdos! Ar kad kas tas vištas išpiautų, ar kad tie komunistai protą gautų ir pasiliuosuotų nuo vištų.

Pittsburgietis.

LIETUVIŲ STUDENTŲ DR-JOS "JAUNOJI LIETUVA" ATSTOVŲ PRAKALBŲ TVARKA.

Susidaręs nepartinis komitetas remti Lietuvos Universiteto lietuvių studentų draugijos atvykusių atstovų darbą — rinkti aukų Amerikos lietuvių visuomenėje neturtingiems lietuviams studentams bendrabutį baigti statyti prie Lietuvos Universiteto, yra numatęs tiem atstovam žemiau paduodamą prakalbų maršrutą. Čia skelbiama tik pirmoji to maršruto dalis.

Komitetas maloniai kviečia ir prašo draugijų, organizacijų ir pavienių lietuvių darbuotojų savo kolionijose padėti suruošti prakalbas studentų atstovams nurodytose maršrute dienose. Prakalbos bus žingeidžios ir naudingos. Kalbės šiais metais baigiantįs Lietuvos Universitetą (teisių fakultetą) praktikavęs teismo ir administracijos bylose (provose) studentas Kazys Marčiulionis, pasižymėjęs kovose už Lietuvos Nepriklausomybę visuose frontuose; visiems Amerikos lietuviams, turintiems kokių nors reikalų Lietuvoje, jis duos paaiškinimų ir patarimų be apmokėjimo. Kitas kalbėtojas bus leitenantas stud. Vytautas Banaitis, pasekmingai dalyvavęs kovose su lenkais. Jis beto skambins ant seniausio lietuvių tautos muzikos instrumento —kanklių liaudies dainas.

Prakalbų maršrutas bus sekantis:

Vasario 1 d. Stamford, Conn.
Vas. 2 d. Bridgeport, Conn.
Vas. 3 d., New Haven, Conn.
Vas. 5 ir 6 dd. Ansonia, Conn.
Vas. 7 d., Union City ir Naugatuck, Conn.
Vas. 8, 9 ir 10 dd. Waterbury, Conn.
Vas. 11 d., Bristol, Conn.
Vas. 12, 13, ir 14 dd. New Britain, Conn.
Vas. 15 ir 16 dd. Hartford, Conn.
Vas. 17 d. Manchester, Conn.
Vas. 18 d. Thompsonville, Ct.
Vas. 19 d. Springfield, Mass.
Vas. 20 d. Westfield, Mass.
Vas. 21 d Holyoke, Mass.
Vas. 22, 23 ir 24 dd. Worcester, Mass. ir Providence, R. I.
Vas. 25, 26, 27, 28 ir 29 dd. Maine ir New Hampshire.
Kovo 1, 2, 3, 4, 5 ir 6 dd. Bostone ir apylinkėje.
Kovo 9, 10, 11, ir 12 dd. Amsterdam, N. Y.
Kovo 13 d. Herkimer, N. Y.
Kovo 14 d. Utica, N. Y.
Kovo 15, 16 dd. Binghamton, N. Y.
Kovo 17, 18, 19 ir 20 dd. Scranton, Pa.
Kovo 21 d., Pittston, Pa.
Kovo 22, 23 dd. Wilkes Barre, Pa.
Kovo 24 d. Plymouth, Pa.
Kovo 25 d. Edwardsville, Pa.
Kovo 26 d. Hazleton, Pa.
Kovo 27 ir 30 dd. Mahanoy City, Pa. ir Shenandoah, Pa.
Kovo 31 d. Mt. Carmel, Pa.

Visuose prakalbų rengimo ir aukų rinkimo reikaluose prašome rašyti komiteto antrašu:

Liet. Univ. Liet. Stud. Bendr. Rėm. Komitetui, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KAPITALISTŲ BERNAS.

Senatorius Spencer, iš Missouri valstijos įteikė senatui bilių prieš streikus. Yra sakoma, kad šis senatoriaus Spencer bilius panaikinimui streikų Amerikos industrijoje yra vienas iš biauriausių, koki kada esą buvę prieš organizuotus unijų darbininkus. Dėlei šio sen. Spencer biliaus sujudo visų unijų darbininkai, unijų vadai yra pasirįžę stoti atvirai į kovą prieš Spencer'io bilių ir tikisi laimėti, vienok dėl šios priežasties unijos darbininkų tarpe neramumo ir didelio pasipiktinimo prieš Sen. Spencer, kaipo kapitalistų berną.

V. M. Č.

AKERIO NAŠUMAS.

Žemės akeris gali suteikti 224 svarus avienos, 186 sv. jautienos, 2,900 sv. pieno, 300 sv. sviesto ir 200 sv. surio. Vidutinis bulvių derlius iš 16 bušelių yra 340 bušelių.

LAIKRODĖLIO RATUKAI.

Pamatinis ratelis paprastame amerikoniškame laikrodėlyje apsisuka 4 kartus į parą arba 1,460 sykių į metus; sekantys vidurinis ratukas apsisuka 24 eiles į dieną ir 8760 į metus; trečio ratuko 192 apsisukimai kasdien ir 69,080 kas metai; ketvirtam ratukui reikia kasdien apsisukti 2,440 eilių, kas metai 545,600 eilių; penktasis "escape" ratukas kasdien apsisuka 12,960 eilių, gi į metus 4,728,200. Laikrodėlis sutaksi 388,800 kas diena ir 141,882,000 kas metai.

Ar stebėsitės, kad laikrodėlis reikia valyti ir tepti?

Seniausio žmogaus jieško.

"Trimitas" paskelbė konkursą surasti seniausią žmogų Lietuvoje. Kas suras — gaus 50 litų. Jei pats seniausias žmogus atsilieps ir, išaiškinus, ištikrųjų pasirodys seniausias esąs — gaus 100 litų.

KREMACIJA.

Deginant lavoną, 140 svarų kunas duoda 3 svarus pelenų; ima 55 minutas suginti.

Antras Visuotinas Lietuvos Jaunimo Sąjungos Skyrių Atstovų Suvažiavimas

Pirma suvažiavimo diena.

(lapkr. mėn. 6 d.)

Susirinkus tinkamam skaičiui atstovų, suvažiavimas atidaromas 10 val. rytą.

Suvažiavimą atidaro Centro Valdybos pirmininkas Jonas Strimaitis.

Į prezidiumą išrenkami: Jonas Strimaitis (C. V-bos pirm.), Jonas Norkus (C. V-bos v. pirm.) ir Jonas Petraitis (Ukmergės skyr. pirmininkas) — pirmininkauti; Jonas Kalnelis (C. V-bos sekr.), Andrius Kažukauskas (Šančių skyr. atstovas), Mykolas Lazauskas (Mariampolės sk. atstovas) ir Jonas Valaitis (C-V-bos reikalų ved. ir Šančių sk. atst.) — sekretoriauti.

Išrinkus prezidiumą, studentas Kuzminskis socialistų studentų vardu, sveikina suvažiavimą, linkėdamas S-gai geros kloties.

Vėliau C. V-bos sekr. Jonas Kalnėnas perskaito praeito, t. y. pirmojo suvažiavimo protokolą.

Išrenkamos: mandatų tikrinimui ir rezoliucijoms redaguoti komisijos.

Vėl Studentų Draugijos "Varpas" vardu sveikina stud. Tamošaitis, pažymėdamas, kad jų organizacija yra gana tampriai surišta ir yra artimiausia organizacija mums. Taip pat linki geros kloties musų S gai.

Toliaus pranešinėja Skyrių atstovai.

Bendrai skyriai labai uoliai darbuojasi, nors ir turi gana daug kliučių.

Po skyrių pranešimų kalba Panemunėlio Jaunimo kuopos atstovas Kazys Bieliunas. Jis širdingai sveikina L. J. S. S gą. ir pagaliau pareiškia, kad jų kuopa pageidauja dėtis prie Lietuvos Jaunimo S-gos.

Trumpai pertraukiama pietų pertraukai nuo 14 val. (2 v. po pietų) iki 16 val. (4 v. p. p.)

Vėliau Seimo narys Toliušis, Valstiečių Liaudininkų frakcijos seime vardu, sveikina suvažiavimą, reikšdamas didžiausį džiaugsmą, kad L. J. S-ga vis tolyn — stipryn plečiasi visuose Lietuvos kampeliuose, pažymėdamas, kad L. J. S. turi gražią ir gana šviesią ateitį, nes toji S-ga yra vienintėlė jaunimo organizacija Lietuvoje, tinkanti auklėti jaunimą kaimuose, kadangi ji yra užsibrėžusi siekti tik kulturą, dorą, meną, nežiurėdama į jokias politines sroves. Pažymi, kad tokios pat jaunimo organizacijos "pavasarininkai" arba "žemdirbiai," neturi tokios plačios dirvos veikimui, nes jie daugiau rupinasi įvairiais jaunimui nereikalingais, kartais net kenksmingais darbais. — Jaunimas — sako — tai tautos gyvoji dalis; jis dirba visur, visose organizacijose: Šaulių S-goj, kooperatyvuose, savivaldybėse ir kit. — be jaunimo niekur ir niekuomet neapsieinama. Jaunimas vaidina žymią rolę ekonominiam, politiniam ir kulturiniam gyvenimui. Lietuvos Jaunimo S-ga, kaipo viso to — mokykla ir turi buti.

Mes esame dėkingi vyresniesiems, siekusiems, kad Lietuva butų nepriklausoma. Esame dėkingi ir visiems veikėjams. Bet juk tie veikėjai pasens. Reikės tas vietas užimti jaunimui Mes visi mylim savo Lietuvą, taigi jos liaudį mes demokratai turim iš miego kelti ir eiti išvien su ja.

Baigdamas, pataria drąsiai dirbti, o L. J. S. tikslas tikrai bus atsiektas. (Ilgas plojimas).

Vincas Oškinis, "Lietuvos Ukininko" redaktorius, sveikina redakcijos vardu, linkėdamas L. J. S. gerų pasekmių.

Toliau Centro V-bos darbuotę praneša Jonas Strimaitis, C. V. pirm. Kalbėdamas pažymi, kad musų organizacija, dar vos du metai begyvuoja, o jau turi antrą, ir ne menką, suvažiavimą. Tenka — visko — pergalėti gana sunkus laikai, nes iš visur sutinkame sau trukdymų. Centro Valdyboje darbas buvo labai sunkus, nes teko dirbti vos trims asmenims. Kitų — vienas atsisakė, antras dėl ligos išvažiavo į provinciją. Dėl amblemos bei vėliavos — klausimas liko atviras, nes labai yra sunku susitarti kulturinei organizacijai su musų dailininkais. Buvo nors ir tartasi — vistiek nieko neišėjo.

Sąjungos laikraščio (organo) "Jaunimas" padidinimo klausimas įvykdytas, bet atskirai išleisti nuo "Lietuvos Ukininko" negalėjome dėl lėšų stokos. Prisieina tenkintis tuo, kad S-gos skyriams spaudinama tam tikras skaičius egzempliorių viršaus, atskirai gaunamų be "L. Uk." svarbiausia tai Centras neturi savo bustinės, taipgi salės. Čia teks rimtai skyriams susirupinti apie namų statymą. C. V. yra gavusi žemės sklypą, bet juk reikia lėšų namams pastatyti.

Dėl knygynėlių tobulinimo, C. V-ba kreipėsi į "Tėvynės Mylėtojų Draugiją" Amerikoje, ten esančią lietuvių knygų leidimo draugiją. Dėka jai, yra gauta knygų. Skyriai jų gali gauti.

Dėl švietimosi C. V-ba mano steigti tam tikrus organizacijos kursus, bet skyriams prie to reikia aktyviai prisidėti. Kai kurie profesoriai yra pasižadėję ir paskaitas ruošti. Kas bus tas —bet veikimo sąlygas turime sudaryt! (Ploja).

Kiek tęsiasi diskusijos.

Vėliau Dr. Staugaitis, Valstiečių Liaudininkų S-gos Centro K-to vardu sveikina. Kalbėdamas ir karštai linkėdamas S-gai geros kloties, kviečia ruoštis užimti senųjų darbuotojų, kurie jau yra pailsę, vietas. (Ploja).

Liet. Jaun. S-gos laikraštis "Jaunimas" — praneša Vincas Oškinis "Liet. Uk." priedas "Jaunimas", kad aprupintų musų S-gos reikalus, padidintas.

Dabar jo 1000 egz. spaudinama viršaus S-gos skyriams ir šiaip norintiems skaityti tik "Jaunimą." Jį vesti yra samdomas žmogus iš Centro V-bos, taip, kad jo pasaulėžiura yra tokia, kokia numatyta S-gos steigėjų bei S-gos platformoje. Laikraštėlyje išlaikoma bepartyvė ir progresyvė mintis. Finansinis laikraščio stovis blogokas, nes jau net 16 laikr. Nr. padidinto "Jaunimo" išleista su 1000 egz. viršaus, o centras vis tolyn į skolas lenda. Už tai kalti skyriai, kad neatsilygina.

"Jaunimas" išskyrus valdžios fisansuojamąją "Lietuvą," daugiausiai išplatinamas, nes keletas tukstančių siunčiama su "L. U.", o dar daugiau tukstančio atskirai leidžiama.

Iš diskusijų, paaiškėjo, kad visi pasižada remti laikraštėlį.

Toliau prof. Lašas skaito referatą "Lietuvos jaunuomenės sveikata." Apibudindamas sveikatos svarbą, kreipiasi, patardamas pirmoj eilėj laikytis švariai, ypač sodžiaus jaunimui.

Toliau kalba apie alkoholį. Alkoholis — taip pat ligų platintojas. Nuo alkoholio paeina ir lyties ligos. Sako neturįs čia tikrų žinių kiek, kur yra sergančių lyties ligomis. Tiek pažymi, kad Berlyne beveik kas penktas vyras ir kas šešta moterį — sifilikai. (!) Tas pavojus gręsia ir mums. Karas užteršė ir musų kraštą tomis nelemtomis ligomis. Svarbiausia nuo to apsaugoti jaunimą. O kad apsaugojus, reikia liuosą nuo darbo laiką sunaudoti kitiems tikslams, pav., užsiimti sportu, gimnastika ir žaidimais, dar ir kai kuriais šokiais (žinoma, kur dulkių nėra).

Toj srytyj musų jaunimą reikia skirti į dvi dali: į vieną — tie, kurie dirba fizinį (raumenų) darbą ir antrą, kurie dirba smegenimis. Pirmajai daliai priklauso kaimų (sodžių) jaunimas — jam patartina, liuoslaikį sunaudoti proto darbui. Paskui daryti ekskursijas į kalnus, miškus. Sportą kaimų jaunimas atlieka piaudami šieną, rugius kirsdami ir kitus darbus dirbdami. Žiemos metu — galima pačiužomis čiužinėti — tas irgi sportas.

Antrajai grupei priklauso inteligentai ir miestų jaunimas. Šiems butinai reikia užsiiminėti įvairiu sportu.

Sergantiems džiova sportu nepataria užsiiminėti, gydytojui neleidus.

Baigdamas kalbą pataria vietoj "vaišingumų," kaip išsigerti, parukyti ir t. p. — užsiimti sportu. Sveikas jaunimas bus musų Tautos ir Valstybės pamatas. (Ploja).

Apie tai jis žadėjo ir "Jaunime" rašyti.

Mokytojas Žygelis sveikina Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos vardu, pagirdamas Lietuvos Jaunimo Sąjungos obalsį "šviestis ir šviest." Jiems, mokytojams irgi prisieis prie to musų darbo prisidėti. Pataria visiems vienytis, jungtis, į nieką neatsižvelgiant uoliai dirbt. Lietuvos Jaunimo S-ga jau ne nuo šiandie gyvuoja. Jos pradžia pasirodė dar 1909 m. Vilkaviškyj.

Gerb. Referatui teko buti Amerikoje ir dalyvauti "Susivienijimo Lietuvių Amerikoje" seime (Amerikoje paprastai Seimu vadina vis. suvažiavimą; prezidentu — pirmininką ir tt. J. V.), iš kurių gavo 100 dolerių Lietuvos Jaunimo S-gai (čia suvažiavimas ytin karštai ploja). Ten L. J. S. artimų organizacijų yra gana daug. Tenka su jais tik užmegsti ryšius. Priduria taip pat, kad reikia su Mažosios Lietuvos broliais užmegsti tamprius ryšius. Pirmiausia reikia susijungti su Klaipėdos krašto jaunimu. Taipgi pataria užmegsti draugiškus ryšius su kaimynais latviais, estais ir kitais. Jie mums esą labai prielankųs, ir visur stengsis padėti.

K. Ralys sveikina Blaivybės, Sveikatos, Kovoj su Girtybe Drjos steigėjų vardu, tikėdamasis, kad jaunuomenė pritars kilniam šios draugijos darbui.

Eina vėliavos ir emblemos svarstymas. Nėsant patiektų tinkamų projektų S-gos emblemai — nutarta tuo tarpu pagaminti laikiną žetonėlį su inicialu "L. J. S."

Posėdis baigiamas 21 val., sekantis posėdis lapkr. 7 d. 9 val. rytą.

(Pabaiga bus.)

T.M. D. Reikalai.

TMD. REIKALE.

Pradedant Naujus Metus, turime pradėti naują darbą TMD-jai. Perilgai mes laukėme kažko rankas sudėję. Tas musų laukimas musų organizacijai jokios naudos neduos, vien tik progą pasinaudoti musų priešams.

Šiais metais, TMD. turės seimą. Iki seimui liko, rodos, apie 4 mėnesius laiko. Per tą laiką mes turime daug padaryti: turime padauginti musų narius, padrąsinti gyvas kuopas, sukelti visuomenės TMD-jai užuojautą. Tas visai mums yra lengva padaryti, jei tik norėsime. Pirmiausia kreipsiuos į tuos visus, kurie supranta TMD. vertę — stokime į darbą, raginkime, kad prisirengtų tie, kurie nepriklauso ir kurie da nėra dirbę TMD-jai, lai stoja į darabą. Viena — mes turime turėti lig šiam seimui nors 3000 narių. Tas mums yra lengva šiais metais padaryti, nes yra leidžiama geros knygos, Wells'o veikalai.

Jei mes šiame momente pavartosime gerus norus ir upą, tą visą atsieksime. Beto, šiais metais turėsime savo seime daug darbų atlikti, nustatyti TMD. organizacijos tvirtą pamatą, kad mums daugiau musų priešai neprikaišiotų nebutų daiktų.

Šiandien valanda musų darbų, ir dirbkime TMD-jos labui, labui visuomenės, labui musų pačių.

Kuri TMD. kuopa šiame mėnesyje parodys savo progresą?

P. A. Dėdynas.

KUR APSNUDĘ KUOPOS.

Johnston City, Ill. Šioje kolionijoje tarp lietuvių per 10 suvirš metų čia buvo TMD. kuopa, nors ji neskaitlinga, bet vis turėdavo nuo 5 iki 10 narių. Bet baigianties 1920 metams kuopa pakriko ir nuo kuopos valdybos narių, kaip lyginai ir nuo kuopos narių jokios žinutės Centro Sekretorius negalėjo gauti. Visa korespondencija siųsta kuopos sekretorei p. Onai Bajorienei sugrįždavo atgal. O kaip butų gera, kad vietos lietuviai atnaujintų 31 kuopą Johnston City, Ill. ir sumokėję metines mokestis prisiųstų į centrą. Ypač dabar kada Centro Valdyba rengias apdovanoti narius geriausiuoju anglų rašytojaus Wells'o veikalu "Pasaulio Istorija."

So. Chicago, Ill. Ir čia iki 1920 metų gan skaitlingai ir gerai darbavosi tarp vietos lietuvių 33 kuopa susidaranti iš 15 narių. Nuo 1919 metų nieko nebegirdėti, rodos kad ten ir visi lietuviai dingo. O butų geistina, kad tie lietuviai, kurie skaito musų laikraščius parašytų iš vietos lietuvių gyvenimo ir prie progos atgaivintų TMD. 33-čiąją kuopą. Čia kiek pamenu gyveno ir darbavos M. Garmus, Juoz. Trijonis, P. Šimaitis ir kt.

Apskritai peržvelgus darbavimusi musų draugijoje žmonių, matosi, jog Illinois valstijoje lietuviai musų kulturiniuose darbuose labai, labai daug užmigę ir atsilikę nuo kitų vietų. Tą patį galima pasakyti ir apie Indiana, iš dalies Wisconsin (tik vienų vienoje vietoje, tai Racine lietuviai aukštai stovi ir musų Draugiją stipriai remia. Dar šiek-tiek ir Milwaukee).

Bridgeport, Conn. Čią iki 1919 metų gyvavo TMD. 39 kuopa. Nuo 1920 metų apie ją negalima gauti jokių žinių. Kiek matome iš laikraščių, rodos kitose draugijose ir kuopose lietuviai dalyvauja ir dirba, bet kodėl jie apleido TMD., tai dievuliai težino! Jiems musų literatura, mokyklos, rankvedžiai, knygos, žurnalai ir visa kas kitas, kas žmogų daro tobulu, išmintingu ir kulturingu nerupi ir musų Draugija nežingeidauja. Ar neatsiras ten veikėjų, kurie sužadins lietuvius, kad atnaujintų TMD. 39-tąją kuopą.

Newark, N. J. Apie Newarko TMD. 41-mąją kuopą jau buvau musų organe minėjęs. Bet iki šiam laikui dar vietos veikėjai neatsišaukė ir kuopos nesudrutino ir neatnaujino.

Seattle, Wash. Tolimoje Washingtono valstijoje rodos tik vienutėlė yra kuopa, tai Seattle, kuri turi 46 kuopą. Ten, kiek girdėtis, lietuvių randasi burys, bet narių prie TMD. 46-tosios kuopos priklauso nedaug. Vertėtų vietos lietuviams daugiau pasidarbuoti, kad vienintėlė musų apšvietos Draugija turėtų daugiau Seattle narių.

Cleveland, Onio. Clevelande yra dvi TMD. kuopi: 20 ir 47. Pastaroji 1919 ir dar pradžioje 1920 metų turėjo didelį skaitlių narių, bet išvažinėjus darbščiajai valdybai į Lietuvą, kuopa pateko į sekretoriaus J. Vaizmužio rankas, kuris ir baigia jau kuopą marinti. Patsai Clevelando miestas — lietuviai yra pažangiųjų rankose, taigi ar nepasistengs musų pažangusis elementas atgaivinti TMD. 47-tąją kuopą? Butų gerai, kad jos atgaivinime prisidėtų nariai TMD. 20 kuopos.

Elizabeth, N. J. TMD. 49 kuopa yra apmirus ir vietos veikėjams butinai reikia imtis darbo atgaivinti TMD. kuopą.

Cambridge, Mass. TMD. 55 kuopa yra apmirus. Apšvietoje vietos lietuviai nupuolę ir išmintingesnieji visai nesistengia pasidarbuoti savo vientaučių naudai. Negražu, kad tai prie pat Bostono, prie centro, kur yra Sandara, lietuviai kulturiniuose reikaluose ir tokiose organizacijose, kaip TMD., yra užmigę. Paėmus 10 metų atgal jau Cambridge lietuviai kur kas augščiau stovėjo ir rėmė visomis savo spėkomis musų Draugiją. Dabar to nesimatyti.

Lowell, Mass. Lowellio lietuviai irgi buvo pakilę aukščiau apšvietoje keliolika metų atgal, negu dabar. Šiuos žodžius rašančiam teko daug kartų dalyvauti viešuose Lowellio lietuvių darbuose, o ypač TMD. ir Sandaros kuopose. Dabar, nors taip pat tebegyvenu Lawrence, tiek pat tolumo kaip ir pirmiau, bet netenka jau buti nei TMD., nei Sandaros kuopų vakaruose. Ir rodosi, kad jau ten apšviestesnių lietuvių nesiranda, kurie įdomautų vietos lietuvių gyvenimu. Tiesa, nors yra keliolika gerų vyrų išvažinėjusių, bet argi neatsiranda daugiau, kurie užimtų vietą apleidusių? Lowellio lietuviai pakilkite!

Kearney, N. J. Čia 1919, 1920 ir da biskį 1921 metais buvo stipri TMD. 62 kuopa. Bet pastaruoju laiku, nuo 1922 metų pradėjo silpnėti ir dabar jau nieko apie ją negirdėti. Čia rodos randasi Tėvynės Mylėtojų Draugijos vardu choras, kuris visur dalyvauja, bet pačioje TMD. kuopoje nariai pakrikę ir nemoka metinių mokesčių į centrą. Čia rodosi yra tokių darbščių asmenų, kaip pp. Baltrukonis, Milinavičius ir kt., bet TMD. kuopoje nebedirba, nors buvo ir dar yra TMD. nariais (suspenduotais). Labai norėčiau, kad čion TMD. kuogreičiau atgytų ir sustiprėtų. Rašykite Centro Sekretoriui informacijų dėlei ir pasisakykite kas per priežastis apsnudimo narių.

Wilkes Barre, Pa. Čia šiemet pripuola TMD. seimas. Bet TMD 70-toje kuopoje narių visai mažai terandasi. Čia gyvena J. Nienius, adv. Lopeta ir kt. Bet jie mažai tedirba TMD. kuopoje, mažai tesirupina savo tautiečių apšvietimu. Nors dabar prieš Seimą reikėtų vietos lietuviams sukrusti ir TMD. 70 kuopą sustiprinti, kad turėtų kelesdešimts narių ir visi padėtų savo darbu prie surengimo TMD. Seimo. Centras labai laukia iš Wilkesbarriečių žinių ir naujųjų narių.

So. Boston, Mass. Apie bostoniečius tai jau nesmagu prisiminti, kad jie jau pradėjo visai nebesirupinti TMD. Net laiškuose C. sekretoriui rašoma nuo narių, kad jie nebesuranda TMD. kuopos valdybos ir neturi kam įteikti savo mokesties. Per visus 1923 metus TMD. 81-moji kuopa nebeturėjo savo susirinkimų. Gėda! Apsileidimas!

(Daugiau bus.)

TMD. KUOPOMS IR VISIEMS NARIAMS.

Šiomis dienomis visoms TMD. kuopų valdyboms ir taipgi pavieniams nariams atspaudintos nominacijų blankos. Kaip tik jas gausite, tai kuopų valdybos nariai pasistengkite kogreičiau sušaukti kuopos narių visuotiną susirinkimą ir perskaitę iš Centro gautąjį laišką, aptarę TMD. reikalus, nominuokite į Centro Valdybą kogeriausius TMD. narius, kad jie ateinančiais 1924—1925 metais sumaniai ir gabiai dirbtų TMD. labui ir visų musų narių apšvietimui. Taigi visos kuopos sausio mėnesyje ir pradžioje vasario šaukite butinai susirinkimus ir visi imkite dalyvumą nominacijose. Kuopų sekretoriai ir taipgi pavieniai nariai nominacijų blankas butinai turite sugrąžinti Centro Sekretoriui iki kovo 9 dienai, 1924 m., nes jau vėliau prisiųstos nesiskaitysis.

Atminkite, kad nuo TMD. C. Valdybos priguli visas veikimas Tėvynės Mylėtojų Draugijoje: nominuodami geriausius musų narius, kurie dirbo šiais visais metais TMD., kurie pasirodė rašinėliais musų organe ir tt., mokės dirbti ir ateinančiais metais. Ir visi į kuopos sušauktą susirinkimą susirinkite ir visi balsuokite. Pasirodykime, kad mes visi dirbame ir geidžiame, kad TMD. neštų tarp musų lietuvių tą šviesą-mokslą, kurį jau nešė tarp musų per paskutinius 25 metus savo gyvavimo. Tiesa, mes visi dėl priežasties didžiojo karo apilsome ir TMD. lyg į šalį pastumėjome, bet dabar, kada Lietuva jau nepriklausoma, tai vėl visi atbuskime ir rupinkimės visi visais musų kulturos darbais. Pajudinkime savo jiegas!

Netrukus organe pranešiu TMD. C. Valdybos paskutinius darbus.

J. SEKYS,
TMD. Sekretorius.

STRAIPSNIS 31. S.

SAUGOK SAVO KUDIKIO AKIS, AUSIS, NOSĮ IR BURNA.

Nors visados yra svarbu laikyti kudikio akis, ausis, nosį ir burną švaroje, bet ypač reikalinga tą pridaboti šil tame ore. Nes iš čia prasideda daug bėdų. Paprastai, vasaros mėnesiai kudikiui labai kritiški, ir reikia daryti viską, kad išvengus bėdų, Sena patarlė "Žiupsnėlis išvengimo vertas svarą gyduolių," ypač pritinka kudikiam. Niekad negali perdaug rupesčio daryti, nes turi atminti, kad jų maži kūneliai nėra taip stiprųs, kaip suaugusių.

Reikia šaukti gydytoją dėl bile mažo akių uždegimo, tekėjimo iš ausų, nors jaustum, kad tai menkniekis. Greitas veikimas šitokiuose atvėjuose dažnai apsergsti nuo apjakimo, arba užkurtimo.

Kudikio ausys reikia laikyti švarias ir sausas. Ausis lengvai užkrečiama ir ausies skaudėjimas labai skausmingas. Užsikrėtus reikia tuoj pas gydytoją kreipties.

Jauni kudikiai turi madą viską kišti į nos'. Jei kudikis pusdamas nosį negali jų paskui išimti, reikia tuoj kreiptis prie gydytojo.

Jei kudikis butų sveikas, tai reikia laikyti jo akis, ausis, nosį ir burną švaroje. Taipgi reikia kad visi indai, kurie jam maistą gaminama, butų švarus. Darbas ir rupestis maisto gamini me bus bergždžiai išeikvotas, jei bonkutė ar čiulpikas bus nešvarus. Bonkutės reikia išvirinti taipgi čiulpikus. Pieną reikia tėmyti ir duoti kudikiui tik gryną, šviežią pieną. Pieno klausimas svarbus vasaros metu. Karštame ore pienas turi buti laikomas šaltoje vietoje, kad nesurugtų. Tukstančiai motinų vartoja kondensuotą pieną, dėlto, kad jį lengvai ir greitai prirengia.

Daugelyj sykių, normalis, sveikas kudikis nereikalauja gydytojo priežiuros, bet tai laimingas nuotikis nevisada įvyksta. Kada kudikis nesijaučia gerai, arba neauga kaip reikia, motina neturėtų vilkinti pasirodavyti su gydytoju. Iš kitos pusės, normalis kudikis, gaudamas tinkamą priežiurą ir maitinamas iš krutų arba Borden's Eagle Pienu, turi išaugti į sveiką normalų jaunuolį. Tukstančiai ir tukstančiai kudikių išaugo į stiprius ir vikrius berniukus bei mergaites, kuomet motina sukombinuoja gerą priežiurą su Bordeno Eagle Pienu. Idant apsipažindinti Lietuvę motiną kaip Bordeno Eagle Pieną vartoti, The Borden Company yra pagaminusi Lietuvių kalboje pilnas maitinimo instrukcijas, kur pasakoma kaip priruošti Bordeno Eagle Pieną, kudikiams visokių metų. Jei nori tų instrukcijų kopijos, tai tik turi išpildyti kuponą bent vieno iš paskelbimų ir pasiųsti kompanijai, o ji su mielu noru dykai Jums jas pasiųs kartu su gražia knyga apie kudikius.

Skaityk šitus straipsnius kas sąvaitę ir pasidėk ateičiai.

Lietuvos Albumas

Didelė 435 puslapių knyga, kurioje 288 puslapiai vien tik paveikslų įvairių Lietuvos profesiosakų bei veikėjų, butent: profesorių, advokatų, gydytojų, kompozitorių, dailininkų, generolų, karininkų, vyskupų, kunigų bei šiaip įvairių grupių. Gi kiti 147 puslapiai, tai aprašymas kaikurių veikėjų gyvenimų. Ši knyga yra labai graži ir naudinga kiekvienam. Jos kaina tik $3.50. Reikalaudami siųskite ir pinigus adresuodami:

SANDARA,
327 E St., So. Boston 27, Mass.

"DIRVA" PERSIKĖLĖ NAUJON VIETON.

"DIRVA"

Mokslo, Literaturos ir Politikos Sąvaitraštis

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams $3.00
Pusei metų pusę kainos.

"Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

"DIRVA"
3348 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuoe miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos skyriai — $6.00, 9.00, ir 12.00 į sąvaitę.
platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

Didelės Dovanos

Laikraštis "VIENYBĖ" eis TRIS SYK SĄVAITĖJE pradedant su RUGSĖJO 1 D., 1923 M. Prenumerata nuo naujų metų $4.00.

Visiems, kurie naujai užsirašys laikraštį "VIENYBĘ" metams, gaus dvi dideles dovanas. Vajus prasideda su Birželio 1 d., 1923 m. ir baigiasi su Sausio 1 d., 1924 m. Tik tam laikotarpyje bus duodamos dovanos.

DOVANOS

1. — $1.50 vertės naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš 6 grupių.
2 —Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys "VIENYBĘ" ant metų tam metinė prenumerata TIK $3.50.

Adresuokite:

"VIENYBĖ"
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje.
NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms.
NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.
NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00. Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

NAUJAS IR NAVATNIAUSIAS KNYGŲ KATALIOGAS GATAVAS

Visiems prisiųsime dykai.

Reikalaukite tuoj, nes padarėm ligi šiol negirdėtą knygų ir mokslo išpardavimą, ir parduodam visokias knygas už

½ PUSĘ KAINOS ½

Lyties Mokslas knyga, kuri užveria savyje didžiausius žmogaus Sveikatos ir ligų sekretus, pirmiau kainavo $7, dabar — $3.50.
Didžiausias žodynas lietuviškai-angliškas ir angliškai lietuviškos kalbų, pirmiau kainavo $11, dabar — $5.50.

Dėl kitų knygų reikalaukite kataliogo.

MARGERIO KNYGYNAS
2023 Saint Paul Ave., Chicago, Ill.

P. S. Agentai: Knygų sezonas jau netoli. Mes duodame baisiai didelį nuošimtį.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

H. CABITT.
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Vietos žinios.

JUBILĖJINIS APVAIKŠČIOJIMAS.

Jubilėjinis "Sandaros" numeris pasirodė sausio 10 d. Sekantį sekmadienį sausio 13 d. vietos kuopos: 7-ta ir moterų 78-ta sudėtinai padarė didelį viešą apvaikščiojimą Lietuvių Svetainėje. Publikos prisirinko kimštinai pilna svetainė — netik visos sėdynės buvo pilnos, bet ir visais pasieniais prisigrudę.

Vakarą vedė S. Mockus, muzikos programą pridabojo komp. M. Petrauskas. Kalbėjo vicepirmininkas N. Rastenis ir iždininkas A. Ivas. Susirinkimas pradėtas Lietuvos Imnu, pabaigtas naujuoju Sandaros Imnu.

Pirmasis kalbėtojas N. Rastenis perbėgo A. L. T. Sandaros istoriją ir nuveiktus darbus, ragino visuomenę remti Sandaros veikimą. Po šios kalbos buvo kolekta — surinkta $267.89.

Antras kalbėtojas, A. Ivas, kurs yra vienas iš 12 pirmųjų, pradėjusių "Ateitį," pasakojo, kaip atsirado "Ateitis" ir kokias kliutis jai statė tų laikų "traicė:" Michelsonas, Gegužis ir Bagočius.

Muzikalis programas: 1) L. Kavaliauskas smuika solo "Serenada" (Schubert); 2) A. Zinkevičius "Šią nedėlėlę" (M. Petrausko); 3) Aldona Norkuniutė —"Dainius" (M. Petrausko); 4) J. Bulskis — "Kaitink, šviesi saulutė" (M. Petrausko); 5) Z. Neviackienė — "Vai verčia, laužo" (M. Petrausko); 6) L. Kavaliauskas "Ungarų šokis No. 5" (Brahms); 7) M. Monikaitė — arija iš "Šienapiutės" (M. Petrauskas); 8) J. Bulskis ir A. Zinkevičius — "Rudens Meliodija" (M. Petrauskas); 10) Sandaros Imnas.

Upas buvo kogeriausias, tikrai šventadieninis.

AUKOS POLIT. IŽDUI.

Sandaros sukaktuvėse sausio 13 d. So. Boston, Mass.: A. Ivas $200.00. Po $2.00 aukojo: S. Mockus, J. Nauburis, K. Sungaila. Po $1.00 aukojo: K. Damušis, J. Belekevičius, M. Narkevičienė, T. Kaluževičienė, K. Sirbikas, P. Rameika, S. Jokubauskas, P. Ramanskis, P. Palionis, J. Kruopas, A. Brainys, M. Sudentienė, V. Trakelis, J. Zinkevičius, M. Petraitis, O Palubeckienė, P. Zukas, J. Sokas, P. Balčiunaitė, A. Grinkevičienė, T. Rastenis, J. Tuinila, J. Braždžiunas, A. Klimarauskas, V. J. Šliakys, J. Puivys, J. Krapavičius, J. Drumrauskas, A. Plevokas, M. Stakėnas, M. Biekša, J. Petrauskas, A. Lukšas, J. Krimaitis, J. Lekys, M. Manelis, V. P. Jankus. Smulkių surinkta $24.89. Viso aukų sudėjo $267.89.

Visiems ačiu už atsilankymą ir už aukas.

Sandaros 7 kp. pirm.
Jonas Nauburis.
Sandaros Mot. 78 kp. pirm.
O. Palubeckienė.

AUKOS "EGLEI."

Dar gauta aukų "Gabijos" Fondan komp. Miko Petrausko operai "Eglė" leisti. Aukojo: Marė M. Makarevičienė $10.00. Po $5.00: Jonas Kasmauskas, So. Boston, Mass. ir Ponia Jurėnienė, Norwood, Mass.

Tas aukas dar suspėta įrašyti į leidžiamąjį kurinį.

Nuo šiol, jau tik prenumeratą galima gauti už pusę kainos, bu tent $5.00. Kurie norėtumėt užsiprenumeruoti — pasiskubėkite; užsiprenumeravę nesigailėsite.

"Gabijos" Fondo Valdyba.

PAREIŠKIMAS.

Gerbiama visuomenė!

Turiu už garbę pareikšt štai ką: esu M. Rastenis, tai nedėkit kruvon su N. Rasteniu. Aš M. Rastenis, esu skirtingas nuo N. Rastenio trimis svarbesniais dalykais: fizikinėje gamtoje esu senesnis, pasirodžiau anksčiau literaturoje ir net alfabetė raidė M. stovi pirma N. raidės. Bet tai tiek to. Svarbu tas, kad rengiu libretto naujai operetei "Prieglauda," kuriai muiką rašys komp. Mikas Petrauskas.

M. Rastenis.

Komp. MIKO PETRAUSKO

Koncertas, Amsterdam, N. Y., kurį rengia Amerikos Lietuvių Kliubas, sausio 20 d., 1924 m. prasidės 7:30 val., nedėlios vakare; dalyvaus Mildė Monikaitė, Stasė Puriutė, Antanas Bačiulis ir kiti.

Sausio 27 d. komp. MIKUI PETRAUSKUI rengia koncertą "Varpo" Draugija, New Britain, Conn. Koncertas bus Lietuvių Svetainėje ir po piet, kaip 2:30 P. M. Kurie artistai dalyvaus New Britain'e, bus pranešta "Sandaroje."

FORDO DIRBTUVĖ BOSTONE

Fordas manė įtaisyti dideles automobilių dirbtuves šale Bostono Charlestown'e, bet kad miestas pareikalavo iš Fordo mokesties už vietą, kur turėjo buti dirbtuvės pastatytos, tai Ford'as pasakė, kad jis tiek mokėti negalįs ir Bostone dirbtuvės nestatys.

Bostono majoras Curley nuvažiavo pats pasimatyti su Fordu ir parodyti jam, dėlko ties Bostonu butų geriausia turėti dirbtuvę. Kiti miestai, kaip pav. Everett siulo Fordui vietą dovanai ir paliuosuoja nuo taksų.

Fordas nori pastatyti dirbtuves už $1,500,000 ir daryti apyvartus kas metai už $10,000,000. Dirbtų 2500 žmonių su dienos mokesčia nuo $5 augštyn.

EGLĖ

Žalčių Karalienė, šešių aktų opera, jau baigiama spaudint, nes sausio 5 d. spaustuvėje jau pabaigta dirbti gaidų "pleitos." Truputį ilgiau užsitraukė spaudos darbas, negu buvo manyta, bet opera bus prenumeratoriams išsiuntinėta apie sausio 20 d.

Bus žingeidu žinot sąstatą solistų, kurie įeina operos veikiman.

Žaltys, žalčių karalius, vandenų dievaitis; tenoras.

Gulbė-dievaitis, sergėtojas žmonių, žalčio prietelius, baritonas.

Vaidevutis, ukininkas, teisingas žmogus, bassas.

Audronė, jo pati, žemas mezzo sopranas.

Rustulis, jų sunus, žiaurus, barinotas žemas.

Vainys, antras sunus, švelnus, tenoras.

Dukters: Auskė, kontraltas, stambaus budo.

Gražutė, mezzo-sopratas aukštas, prieteliško budo.

Eglė, paklusnaus likimui budo ir plačios meilės, aukštas sopranas.

Žalčio ir Eglės vaikai: Kernius, 7 metų; Mildė, 9 m.

Baniutė, vaidelytė, aukintoja, sopranas.

Gegutė, sopranas.

Dievas Akapirmas, gilus bassas.

Vyrų chorai, merginų chorai, ansambliai ir maišyti chorai.

M. Petrauskas.

GAL ATPIGS ANGLIS.

Naujoji Anglija gali tikėtis, kad kiek nors atpigs minkštoji anglis. Ateinantį pirmadienį Interstate Commerce Commission turės Washingtone perklausymą apie anglies pervežimo geležinkeliu kainas ir mano, kad bus galima sutvarkyti pigesnį minkštosios anglies atvežimą Naujajai Anglijai iš W. Virginia ir kitų vietų. Manoma, kad bus galima viskas taip sutvarkyti, jog N. Anglija visados galės gauti pigios minkštosios anglies, jei kietosios pritruks arba jei jos kainos pakils peraukštai.

Vienatinė Lietuviška Bostone

APTIEKA

Receptus sutaisom Europos ir Amerikos Daktarų.
Užlaikom visokius vaistus, nuo įvairių ligų. Taipgi visokias Šaknis, Žoles ir Žiedus.
Tikra Lietuviška Trejanka 50c.
Prisiunčiame Vaistus ir per paštą.
Oficialiai įgaliotiniai Lietuvos "VAISTIJOS."
Jeigu kokių nors vaistų negautumet kitur, rašykit pas mus, mes turime. Atsakymui prisiųskite pašto ženklelį.
K. ŠIDLAUSKAS
Provizorius.
373 W. Broadway.
So. Boston, Mass.

Pamiršti Tėvai.

Brangųs broliai ir sesutes, ar atmenate tą liudną valandą, kada važiuojant iš tėvynės jusų tėveliai verkdami lydėjo? Ar atmenate, kad žadėjote rašyti laiškus kas sąvaitę, o gal jau visai pamiršote iš priežasties nemokėjimo rašyti? Įsigykite rašomą mašinėlę, parašykite laiškelį savo tėveliams, jus nudžiovinsite savo motinos ašaras. Lengvas budas išmokti rašyti su rašomaja mašinėle.

S. POCIUS,
985 Washington St.,
Boston, Mass.

PARSIDUODA

FARMA-UKĖ.

100 akerių dirbamos žemės; 60 akerių miško ir ganyklos; pirmos rušies gyvuliai ir budinkai; 20 karvių, 1 jautis, 4 arkliai, kiaulės, vištos, 100 tonų šieno, trokas ir visoki ukiški įrankiai; arti stoties ir Bostono; prekė ir išlygos visai pigios dėlto, kad savininkas labai nori parduoti.

Taipgi turime keletą didesnių ir mažesnių ukių ant greito pardavimo, arti Bostono ir kitų didelių Mass. miestų.

A. IVAŠKEVIČIAUS Agenturos
110 Tremont St., Room 508,
Tel. Main 6467, Boston, Mass.
arba
361 W. Broadway, So. Boston,
Tel. So. Boston 605 arba 1337.

Geriausia Pirkti

Namus, Farmas, Biznius per The N. E. Real Estate ir Insurance Agesturą.
Taipgi apdraudžiam (Inšiurinam) Automobilius, Namus, Rakandus ir kitokia nuosavybę. Reikale kreipkitės sekančiu antrašu:
1348 Cambridge — 221 Hampshire St., Room 4.
Cambridge, Mass.
Tel. University 1127-R.
Mot. J. Kastantas, vedėjas

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausią kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:
P. J. AKUNEVIČIUS.
258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Office Tel. 381.
Gyvenimo Tel. 2024-J.

Dr. Tessmer
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
viršuj "Iver Johnson" krautuve
Patyręs dentistas prieinamos kainos. Atdara 9 A. M. iki 6 P.M. Nedėliomis 11 iki 12 P.M, Tel. 3310 Park.

Draugiškas Vakarėlis

Rengia Sandariečių Moterų 78 kuopa,
NEDĖLIOJE SAUSIO-JAN. 20 D., 1924 M.
SANDAROS SALĖJE
227 E Street, So. Boston, Mass.
Pradžia 7:30 val. vakare.
Jau visiems yra žinoma, kad Sandarietės moterys visuomet surengia linksmius vakarus. Šiame vakarėlyje taipgi bus užkandžių, gėrimų ir programas. Visus kviečiame atsilankyti.
Įžanga tik 35c. Kviečia Rengėjos.

J. M. Dilis
LIETUVIS LAIKRODININKAS.
Taisau senus laikrodžius, taipgi ir naujus parduodu. Pas mane galite gauti visokių laikrodžių ir šiaip auksinių daiktų už pigią kainą ir patarnavmą gausite kogeriausį. Reikale kreipkitės:
233 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Lietuviška Valgykla
Kur galima gauti skanių valgių, kopustų su dešromis. Prašome užeiti.
244 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA
L. M. Konservatorija jau atidaryta. Ateik ir pasimokyk dainavimo ar pasilavink kurį nors instrumentą vartot. Mokslas ir Dailė-muzika reikalingiausi dalykai žmonių kulturiniam kilimui. Civilizuotas žmogus turi suprasti dailę, o ypač muziką. Kad dalyką supratus — jį reikia mokyties.
Lekcijos duodamos dienomis ir vakarais.
10 Lekcijų dainavimo ar kompozicijos — 15 dol.
10 Lekcijų piano, smuikos, klarneto, korneto ar kitokio instrumento — 13 dol. Lekcija duodama kiekvienam skyrium, ½ valandos ar ir visą valandą, paga sutarties.
Pinigai įmokėk iš kalno už 10 Lekcijų. Mokinys, praleidęs savo lekciją, ją žudo. Phone 2087-W. Adresas
MIKAS PETRAUSKAS,
769 Broadway, So. Boston, Mass.

BORDEN'S Eagle Pienas neturi nieko kito savy kaip tik gryną karvių pieną ir gryną cukrų. nis maistas jūsų kūdikiams per 63 metus ir yra vienatinis maistas savo kūdikiui duoti kada motinos pienas jo neužganėdina.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pieną, prisiūsk mums šitą paskelbimą ir mes pasiūsime jums penėjimo instrukcijas, Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas, dykai.

THE BORDEN COMPANY 11.

BORDEN BUILDING NEW YORK

Puikiai Pasirėdęs Jaunikaitis.

Galit dėvėti naujai suprosytą siutą; Stikliniai žibančius čeverykus; Jusų pirštų nagai gali buti puikiai nupaliruoti. Ir lygiai, švariai nuskustas veidas, Bet — jei jusų galva pilna pleiskanų — tai tas sugadina viską.

Ką tokiam atsitikime pamanys apie jus jusų mylimoji panelė? Visos jusų pastangos, padaryti gerą impresiją, nueis niekais, jei jųs pradėsite kasyti savo galvą ir barstyti nešvarias pleiskanas po visą kambarį. Naudokit

Gaunama aptiekose — Ruffles — 65c. už bonką

pleiskanų mirtinąjį priešą! Užlaikykit save kitų pagarboje. Tik su trupučiu patrinkit galvos odą kiekvieną vakarą per kokia dešimt dienų ir daugiau nereikės jums gėdintis nusiimti savo skrybėlę bile kur. Pleiskanos išnyks visiškai į trumpą laiką ir po to, viskas ką reikia daryti, tai retkarčiais patrinti galvos odą su *Ruffles*, ir daugiau niekuomet pleiskanos jųs nekankins. Koks skirtumas tuomet bus!

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Mūsų Daryti Paveikslai Visiems Patinka.
JURGIS STUKAS
Fotografas.
Padarome dailius paveikslus: Vestuvių, Šeimynų ir Pavienių. Užlaikom visokios rušies rėmus ir darom didelius paveikslus.
453 Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0464-J.

BRONIS KONTRIM
Constable, Justice of the Peace, Real Estate and Insurance.
Visados esu gatavas jums patarnauti kogeriausia.
Kreipkitės į Lietuvišką Agenturą:
361 Broadway, So. Boston.
Tel. S. Boston 0605, arba S. Boston 2483-W.

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas
Išegzaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 3520
Namų Tel. Aspinwall 0870
ADVOKATAS
A. O. ŠALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name (antros lubos)
366 W. Broawday, So. Boston.

Tel. S. B. 2488.
DR. J. C. LANDŽIUS - SEYMOUR
Lietuvis Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-9.
506 Broadway,

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akiu Specijalistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu. South Boston

Tel. So. Boston 276.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1463-W.
Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston, 302